

KOŠICKÝ A ĎALŠÍ proti Slovenskej republike rozsudok z 11. januára 2011

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 11051/06 podanej proti Slovenskej republike 14. marca 2006 tromi slovenskými štátnymi občanmi, pánom Ľubošom Košickým, pani Annou Košickou a pánom Dušanom Kubalom. Sťažovatelia sa podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru sťažovali na neprimeranú dĺžku konania o zaplatenie peňažnej sumy, iniciovaného na vnútroštátnej úrovni prvým sťažovateľom 27. septembra 2000. Ďalší dvaja sťažovatelia vstúpili do konania na strane žalobcov 23. januára 2004.

Námietkou týkajúcou sa neprimeranej dĺžky predmetného konania sa zaoberal aj ústavný súd na základe sťažností podaných podľa článku 127 ústavy. Ústavný súd najskôr v júni 2004 konštatoval vo vzťahu k prvému sťažovateľovi zbytočné prietahy v postupe okresného súdu, prikázal mu konať vo veci bez ďalších prietahov a priznal mu nemajetkovú ujmu vo výške 20 000 Sk a náhradu trov právneho zastúpenia. V marci 2005 sa sťažovatelia spoločne obrátili na ústavný súd, ktorý v auguste ich sťažnosť odmietol. V auguste 2007 sa prvý sťažovateľ opätovne sťažoval na ústavnom súde, keď tvrdil, že odvolacie konanie trvá príliš dlho. V októbri 2007 ústavný súd odmietol jeho sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú. V decembri 2008 sa prvý sťažovateľ opätovne obrátil na ústavný súd, ktorý jeho sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Uviedol, že 15. decembra 2008, kedy bola podaná ústavná sťažnosť, bol súdny spis už vrátený okresnému súdu na nové rozhodnutie vo veci. Preto v momente podania ústavnej sťažnosti už krajský súd nemohol porušovať práva prvého sťažovateľa.

Súd rozsudkom z 11. januára 2011 vyhlásil sťažnosť za prijateľnú vo vzťahu k prvému sťažovateľovi a za neprijateľnú vyhlásil sťažnosť v časti týkajúcej sa druhej sťažovateľky a tretieho sťažovateľa.

Pokiaľ ide o prijateľnosť sťažnosti Súd vo svojom rozsudku pripomenul, že 30. júna 2004 ústavný súd skonštatoval porušenie práva prvého sťažovateľa na prerokovanie veci v primeranej lehote, priznal mu náhradu nemajetkovej ujmy a prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prietahov. Počas následného priebehu konania sa prvý sťažovateľ trikrát obrátil na ústavný súd, opätovne namietajúci prílišnú dĺžku konania. Dve z jeho ústavných sťažností boli odmietnuté z dôvodu, že konanie súdov na jednotlivých stupňoch konania nemôže byť považované za také, ktoré by porušilo sťažovateľove práva. Vo svojom poslednom rozhodnutí z 21. januára 2009 ústavný súd odmietol sťažnosť prvého sťažovateľa, pričom vyslovil, že v čase podania sťažnosti konanie pred krajským súdom už neprebiehalo. Súd ďalej poznamenal, že v čase prijatia posledného rozhodnutia ústavného súdu trvalo konanie s ohľadom na prvého sťažovateľa osem rokov a skoro štyri mesiace na dvoch stupňoch konania. Dňa 30. júna 2004 ústavný súd priznal sťažovateľovi 20 000 Sk z titulu nemajetkovej ujmy. Táto suma je s ohľadom na to, čo Súd priznáva v podobných prípadoch, neprimerane nízka. Náhrada, ktorú sťažovateľ získal na vnútroštátnej úrovni v súvislosti s dĺžkou konania až do posledného rozhodnutia ústavného súdu bola podľa Súdu nedostatočná. Vo vzťahu k druhej sťažovateľke a tretiemu sťažovateľovi Súd poznamenal, že lehota braná do úvahy začala plynúť 23. januára 2004, kedy sa druhý a tretí sťažovateľ stali účastníkmi konania. V priebehu konania sa druhá sťažovateľka a tretí sťažovateľ obrátili na ústavný súd jedenkrát, namietajúci, že konanie na okresnom a krajskom súde trvalo príliš dlho. Ústavný súd skonštatoval, že dĺžku konania nemožno považovať za neprimeranú. Súd uviedol, že v čase rozhodnutia ústavného súdu konanie vo vzťahu k týmto sťažovateľom trvalo rok a sedem mesiacov na dvoch stupňoch konania. Berúc do úvahy vyššie uvedenú dĺžku konania Súd

súhlasil so záverom ústavného súdu. Zároveň rozhodol, že druhá sťažovateľka a tretí sťažovateľ mali opätovne požadovať nápravu na ústavnom súde vo vzťahu k ich tvrdeniam, že konanie bolo neprimerane dlhé.

Vo vzťahu k podstate sťažnosti na dĺžku konania týkajúcej sa prvého sťažovateľa Súd uviedol, že už viackrát zistil porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru v prípadoch vyvolávajúcich rovnaké otázky ako predmetný prípad. Po preskúmaní všetkých predložených materiálov a so zreteľom na svoju judikatúru dospel k záveru, že dĺžka konania v predmetnom prípade bola prehnaná a nespĺňala požiadavku „primeranej lehoty“. Z toho dôvodu Súd konštatoval, že **došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru.**

Pokiaľ ide o spravodlivé zadosťučinenie, prvý sťažovateľ požadoval 24 160 EUR ako náhradu majetkovej škody a 15 000 EUR ako náhradu nemajetkovej ujmy. Okrem toho požadoval 20 142 EUR z titulu trov konania pred vnútroštátnymi súdmi a 8 896 EUR za trovy konania pred Súdom. Súd mu priznal 4 500 EUR z titulu nemajetkovej ujmy a 340 EUR ako náhradu nákladov a výdavkov, zvyšok jeho nárokov zamietol.

RADVÁK A RADVÁKOVÁ proti Slovenskej republike rozsudok z 11. januára 2011

Prípad vznikol na základe sťažnosti č. 25657/08 podanej proti Slovenskej republike slovenskými štátnymi občanmi 23. mája 2008, pánom Ivanom Radvákom a pani Vladimírou Radvákovou. Sťažovatelia sa podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru sťažovali na neprimeranú dĺžku konania o zaplatenie peňažnej sumy, ktoré prebiehalo 7 rokov a 7 mesiacov na dvoch stupňoch konania. Okrem toho podľa článku 13 Dohovoru namietali, že vo vzťahu k dĺžke predmetného konania nemali k dispozícii účinný prostriedok nápravy.

Námietkou týkajúcou sa neprimeranej dĺžky konania sa zaoberal aj ústavný súd na základe sťažnosti podanej podľa článku 127 ústavy. Ústavný súd v októbri 2007 túto sťažnosť odmietol. Uviedol, že rozhoduje o sťažnostiach, ktorými sa namieta neprerokovanie vecí v primeranej lehote, iba za podmienok, že konanie na súde stále prebieha a účastník má skutočný právny záujem pokračovať v konaní. Ústavný súd konštatoval, že späťvzatím žalobného návrhu sťažovateľmi pominula právna neistota vo veci preto bolo podanie ústavnej sťažnosti formalistické a neopodstatnené.

Súd rozsudkom z 11. januára 2011 vyhlásil sťažnosť za prijateľnú.

Pokiaľ ide o prijateľnosť sťažnosti na neprimeranú dĺžku konania, Súd sa nestotožnil s argumentáciou vlády, že sťažovatelia nepodali ústavnú sťažnosť v súlade s formálnymi požiadavkami na podanie sťažnosti a ustálenou praxou ústavného súdu, vzhľadom na to, že sa nedomáhali nápravy na ústavnom súde v čase, keď konanie prebiehalo na okresnom súde. V tomto ohľade Súd najskôr poznamenal, že v súvislosti s namietaným porušením práva sťažovateľov na prerokovanie vecí v primeranej lehote bolo irelevantné, že sťažovatelia vzali svoj návrh späť, a že v dôsledku toho všeobecný súd v konečnom dôsledku nerozhodol o podstate veci. Ďalej poukázal na to, že sťažovatelia sa sťažovali na neprimeranú dĺžku konania pred vydaním rozhodnutia okresného súdu o zastavení konania a pred nadobudnutím právoplatnosti tohto rozhodnutia. Následný vývoj v konaní ukázal, že proti prvostupňovému rozhodnutiu bolo podané odvolanie v časti trov konania. Aj keď sa okresný súd po späťvzatí žaloby sťažovateľmi podstatou veci nezaoberal, mal ešte vykonať niekoľko procesných

úkonov. Hoci ústavný súd pri odmietnutí sťažnosti sťažovateľov vychádzal z princípu právnej istoty, Súd bol toho názoru, že stav právnej neistoty v kontexte súdnych alebo správnych konaní môže byť odstránený iba ak tieto konania skončili. V súlade s tým, je ustálenou praxou Súdu preskúmať celkovú dĺžku konania, to znamená, až po jeho skončení právoplatným rozsudkom. Súd preto uviedol, že spôsob, akým ústavný súd preskúmal sťažnosť sťažovateľov nespĺnil účel ochrany ich práva podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru na prerokovanie veci v primeranej lehote tak, ako ho interpretuje a aplikuje Súd.

Vo vzťahu k podstate sťažnosti na dĺžku konania Súd uviedol, že už viackrát zistil porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru v prípadoch vyvolávajúcich rovnaké otázky ako predmetný prípad. Po preskúmaní všetkých predložených materiálov a so zreteľom na svoju judikatúru Súd dospel k záveru, že dĺžka konania v predmetnom prípade bola prehnaná a nespĺňala požiadavku „primeranej lehoty“. Z toho dôvodu Súd konštatoval, že **došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru**. Zároveň Súd konštatoval aj **porušenie článku 13 Dohovoru** z dôvodu, že ústavný súd nepreskúmal sťažnosť sťažovateľov podľa článku 127 ústavy.

Sťažovatelia požadovali 8 000 EUR z titulu nemajetkovej ujmy pre každého z nich. Ďalej si uplatnili 595 EUR ako náhradu nákladov a výdavkov vynaložených v konaní pred ústavným súdom a 714 EUR za náklady a výdavky vynaložené pred Súdom. Súd priznal každému zo sťažovateľov 2 000 EUR z titulu nemajetkovej ujmy a ich nároky na náhradu nákladov a výdavkov odmietol z dôvodu, že ich nepodložili žiadnymi dokumentmi.

MIKOLAJOVÁ proti Slovenskej republike rozsudok z 18. januára 2011

Prípad vznikol na základe sťažnosti č. 4479/03 podanej proti Slovenskej republike 17. januára 2003 slovenskou štátnou občiankou, pani Helenou Mikolajovou. K zásahu do jej práv malo dôjsť v dôsledku vydania uznesenia polície z 3. júla 2000 o odložení veci a jeho následného sprístupnenia tretej strane, Spoločnej zdravotnej poisťovni. Podľa uznesenia spáchala trestný čin tým, že úmyselne ublížila na zdraví svojmu manželovi. Trestné oznámenie však bolo odložené z dôvodu, že sťažovateľkin manžel nedal ako poškodený súhlas na začatie trestného stíhania voči sťažovateľke. Sťažovateľka sa v súvislosti so skutkovými okolnosťami prípadu sťažovala, že záver uvedený v uznesení polície, podľa ktorého spáchala trestný čin, napriek tomu, že vec bola odložená, porušil jej právo na prezumpciu nevinoty podľa článku 6 ods. 2 Dohovoru a jej právo na rešpektovanie súkromného života podľa článku 8 Dohovoru.

Individuálnymi námietkami sťažovateľky sa zaoberal aj ústavný súd na základe sťažnosti podanej podľa článku 127 ústavy. V novembri 2002 však ústavný súd sťažnosť odmietol z dôvodu, že bola podaná po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty. V uznesení odkázal na § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ktorý ustanovuje, že táto lehota sa počíta odo dňa, kedy sa sťažovateľ dozvedel alebo sa mohol dozvedieť o namietanom zásahu. Ústavný súd určil za kľúčový dátum deň vyhlásenia uznesenia polície, t.j. 3. júl 2000.

Súd rozsudkom z 18. januára 2011 vyhlásil námietku podľa článku 8 Dohovoru za prijateľnú a zvyšok sťažnosti za neprijateľný.

Pokiaľ ide o prijateľnosť sťažnosti podľa článku 8 Dohovoru, Súd sa nestotožnil s argumentáciou vlády, že sťažovateľka sa mala domáhať nápravy na vnútroštátnej úrovni prostredníctvom podania žaloby na ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti mal Súd za to, že vláda nepreukázala s ohľadom na ustálenú judikatúru v podobných prípadoch ako bol sťažovateľkin, že jej výklad uplatnenia žaloby na ochranu osobnosti bol v posudzovanom období, dostatočne istý nielen v teórii, ale aj v praxi a dával aspoň nejakú nádej na úspech. Ďalej poznamenal, že od sťažovateľky sa nemohlo rozumne vyžadovať, aby podala sťažnosť na ústavný súd predtým, ako mala k dispozícii celé znenie predmetného rozhodnutia polície, ktoré jej bolo nakoniec doručené 15. júla 2002. Následne poznamenal, že sťažnosť nie je zjavne nepodložená podľa článku 35 ods. 3 Dohovoru, ani neprijateľná z iných dôvodov. Preto ju vyhlásil za prijateľnú.

Pokiaľ ide o podstatu sťažnosti Súd po preskúmaní konkrétnych okolností prípadu konštatoval, že vnútroštátne orgány nedodrжали spravodlivú rovnováhu medzi právami sťažovateľky podľa článku 8 Dohovoru a záujmami, na ktoré sa odvolávala vláda v snahe odôvodniť znenie uznesenia polície o odložení veci a jeho následné sprístupnenie tretej strane. V tomto ohľade Súd dospel k záveru, že uznesenie polície vyjadrovalo nielen stav podozrenia, ale viedlo k jasnému náznaku, že obvodné oddelenie polície považovalo sťažovateľku za vinnú, hoci voči sťažovateľke nebolo nikdy vznesené obvinenie. V tejto súvislosti Súd považoval tiež za relevantné, že sťažovateľka nemala k dispozícii žiaden prostriedok, prostredníctvom ktorého by sa mohla domôcť zrušenia alebo vysvetlenia znenia uznesenia polície. V dôsledku zistených skutočností Súd konštatoval, že **došlo k porušeniu článku 8 Dohovoru**.

Sťažovateľka si uplatnila 300 000 Sk z titulu utrpenej nemajetkovej ujmy a 14 875 Sk z titulu nákladov a výdavkov vynaložených v konaní pred vnútroštátnymi súdmi a 35 700 Sk z titulu nákladov a výdavkov vynaložených pred Súdom. Súd sťažovateľke priznal 1 500 EUR z titulu nemajetkovej ujmy a jej nároky na náhradu nákladov a výdavkov zamietol, pretože ich nepodložila žiadnymi dokumentmi.

SÝKORA proti Slovenskej republike rozsudok z 18. januára 2011

Prípad vznikol na základe sťažnosti č. 26077/03 podanej proti Slovenskej republike 8. augusta 2003 slovenským štátnym občanom, pánom Pavlom Sýkorom. Vo svojej sťažnosti namietal, že došlo k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručeného článkom 6 ods. 1 Dohovoru dĺžkou konania o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam.

Dĺžkou konania sa na základe sťažnosti podanej podľa článku 127 ústavy zaoberal aj ústavný súd. V júli 2003 ústavný súd nálezom konštatoval, že právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v predmetnom konaní porušené nebolo. K tomuto záveru ústavný súd dospel s poukazom na istú procesnú zložitost' veci a nesúčinnosťné správanie sa sťažovateľa. Hoci postup okresného súdu nebol podľa ústavného súdu vždy kontinuálny, na jeho strane neboli zistené žiadne neodôvodnené prieťahy.

Súd rozsudkom z 18. januára 2011 vyhlásil sťažnosť za prijateľnú.

Pokiaľ ide o prijateľnosť sťažnosti, Súd konštatoval, že v čase nálezu ústavného súdu konanie trvalo 7 rokov a 2 mesiace na jednom stupni konania. V tomto ohľade uviedol, že aj za istej procesnej zložitosti veci spočívajúcej v potrebe zistenia okruhu žalovaných a správania sa sťažovateľa, bola dĺžka konania v trvaní viac ako 7 rokov na jednom stupni neospravedliteľná. V tomto ohľade Súd poukázal predovšetkým na neefektívny postup okresného súdu, ktorý počas jedného roka sťažovateľa trikrát vyzval, aby predložil potvrdenie o bonite sporných pozemkov, ale napokon sa uspokojil s odlišným ohodnotením pozemkov vypočítaným odlišnou metódou. Z toho dôvodu Súd dospel k záveru, že dĺžka konania do nálezu ústavného súdu bola v rozpore s požiadavkami článku 6 ods. 1 Dohovoru. Okrem toho Súd s poukazom na skutočnosť, že sťažovateľ nezískal na vnútroštátnej úrovni žiadne odškodnenie, konštatoval, že od sťažovateľa sa nevyžadovalo, aby na účely článku 35 ods. 1 Dohovoru podal novú ústavnú sťažnosť. So zreteľom na zistené skutočnosti Súd poznamenal, že sťažnosť nie je zjavne nepodložená v zmysle článku 35 ods. 3 Dohovoru. Ďalej poznamenal, že nie je neprijateľná ani z iných dôvodov, a preto ju vyhlásil za prijateľnú.

Vo vzťahu k podstate sťažnosti na dĺžku konania Súd uviedol, že už viackrát zistil porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru v prípadoch vyvolávajúcich rovnaké otázky ako predmetný prípad. V tomto ohľade Súd konštatoval, že dĺžka konania v trvaní 12 rokov a 6 mesiacov na dvoch stupňoch konania bola zjavne neprimeraná. Z toho dôvodu konštatoval, že došlo k **porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru**.

Vzhľadom na to, že sťažovateľ si v stanovenej lehote neuplatnil žiaden nárok na spravodlivé zadostučinenie, Súd mu spravodlivé zadostučinenie nepriznal.

VARNAVČIN proti Slovenskej republike rozsudok z 18. januára 2011

Prípad vznikol na základe sťažnosti č. 41877/05 podanej proti Slovenskej republike 8. novembra 2005 slovenským štátnym občanom, pánom Jánom Varnavčinom. Vo svojej sťažnosti namietal, že došlo k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručeného článkom 6 ods. 1 Dohovoru dĺžkou trestného konania, v ktorom si v procesnom postavení poškodeného uplatnil svoj nárok na náhradu škody.

Dĺžkou konania sa na základe sťažnosti podanej podľa článku 127 ústavy zaoberal aj ústavný súd. Ten však v auguste 2005 odmietol sťažovateľovu sťažnosť s odôvodnením, že rozhodovanie o nároku na náhradu škody poškodeného nepatrí medzi základne ciele trestného konania, pričom poukázal na to, že pôvodný účel odhaliť a potrestať páchatel'ov bol zachovaný. Zároveň poukázal na to, že sťažovateľ si mohol uvedený nárok na náhradu škody uplatniť v občianskoprávnom konaní.

Súd rozsudkom z 18. januára 2005 vyhlásil sťažnosť za prijateľnú.

Pokiaľ ide o prijateľnosť sťažnosti Súd sa stotožnil s argumentáciou vlády, že za relevantný deň pre posúdenie primeranosti dĺžky konania treba považovať deň, kedy sťažovateľ v procesnom postavení poškodeného vstúpil do trestného konania a uplatnil si nárok na náhradu škody. S poukazom na skutočnosť, že posudzované obdobie vo vzťahu k sťažovateľovi trvalo 8 rokov a 4 mesiace, vrátane prípravného konania a konania pred súdom na dvoch stupňoch konania, Súd poznamenal, že sťažnosť sťažovateľa na dĺžku

konania nie je zjavne nepodložená v zmysle článku 35 ods. 3 Dohovoru. Ďalej poznamenal, že nie je neprijateľná ani z iných dôvodov, a preto ju vyhlásil za prijateľnú.

Vo vzťahu k podstate sťažnosti na dĺžku konania Súd uviedol, že už viackrát zistil porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru v prípadoch vyvolávajúcich rovnaké otázky ako predmetný prípad. V tomto ohľade Súd poznamenal, že hoci dĺžka trestného konania bola podstatne ovplyvnená chorobou obžalovaného, viacero pojednávaní bolo odročených z dôvodu choroby jedného člena senátu. Okrem toho Súd poukázal na skutočnosť, že veľa pojednávaní bolo odročených z dôvodu neospravedlnenej neúčasti obhajcu a obžalovaného, pričom poukázal na to, že okresný súd neprijal žiadne opatrenia za účelom zabezpečenia ich prítomnosti pred súdom. S poukazom na svoju judikatúru vo veci Súd dospel k záveru, že v predmetnom prípade bola dĺžka konania prehnaná a nespĺňala požiadavku „primeranej lehoty“. Z toho dôvodu Súd konštatoval, že **došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru**.

Sťažovateľ si uplatnil 6 640 EUR z titulu nemajetkovej ujmy a 183 EUR ako náhradu nákladov a výdavkov. Súd priznal sťažovateľovi 4 100 EUR z titulu nemajetkovej ujmy a 100 EUR ako náhradu nákladov a výdavkov, zvyšok jeho nárokov zamietol.

AYDEMIR proti Slovenskej republike rozsudok z 8. februára 2011

Prípad vznikol na základe sťažnosti č. 44153/06 podanej proti Slovenskej republike 20. októbra 2006 tureckým štátnym občanom, pánom Halisom Aydemikom. Sťažovateľ žaloval Slovenskú republiku pre porušenie jednotlivých odsekov článku 5 Dohovoru, ako aj pre porušenie článku 8 Dohovoru v trestnom konaní vedenom proti nemu. Konkrétne podľa článku 5 ods. 1 písm. c), ods. 3, 4 a 5 Dohovoru namietal, že jeho väzba bola nezákonná, svojvoľná, neodôvodnená a neprimerane dlhá, a že mu nebola priznaná primeraná a dostatočná náhrada v tomto ohľade. Tvrdil najmä, že nebol predvedený pred sudcu v 24-hodinovej lehote podľa Listiny základných práv a slobôd, a že súdy pri rozhodovaní o jeho väzbe neboli miestne príslušné. Ďalej tvrdil, že sudcovia, ktorí rozhodovali o jeho žiadostiach o prepustenie z väzby neboli nestranní, konanie nebolo kontradiktórne a zlučiteľné s princípom rovnosti zbraní, a že rozhodnutia o väzbe neboli náležite odôvodnené. Napokon sťažovateľ podľa článku 8 Dohovoru namietal, že odpočúvanie jeho telefonátov bolo nezákonné a svojvoľné, čím bolo porušené jeho právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života.

Individuálnymi námietkami sťažovateľa sa dvakrát zaoberal aj ústavný súd na základe dvoch sťažností podaných podľa článku 127 ústavy. Najskôr v prvom náleze z februára 2006 ústavný súd konštatoval, že dotknutý krajský súd zamietnutím sťažovateľovej sťažnosti proti uzneseniu o vzatí do väzby porušil sťažovateľovo právo podľa článku 5 ods. 4 Dohovoru. Okrem konštatovania porušenia ústavný súd využil svoju kasačnú právomoc zakotvenú v článku 127 ods. 2 ústavy a zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu. Primerané finančné zadostučinenie však sťažovateľovi nepriznal s odôvodnením, že za hlavnú nápravu nemajetkovej ujmy sťažovateľa ústavný súd považoval vyslovenie porušenia jeho základných práv a zrušenie napadnutého uznesenia krajského súdu. Neskôr v náleze z júna 2007 ústavný súd konštatoval porušenie sťažovateľovho práva podľa článku 5 ods. 1 písm. c) Dohovoru, ods. 3 a 4 Dohovoru postupom a uznesením krajského súdu v konaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby. Porušenie sťažovateľových práv spočívalo v tom, že sťažovateľ nebol osobne vypočutý v súvislosti s rozhodovaním o jeho sťažnosti proti rozhodnutiu okresného

súdu, ktorým bola zamietnutá jeho žiadosť o prepustenie z väzby, ako aj v dôsledku skutočnosti, že uznesenie krajského súdu z 28. októbra 2004 nebolo náležite odôvodnené. Okrem toho ústavný súd konštatoval porušenie sťažovateľovho práva na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby podľa článku 5 ods. 4 Dohovoru postupom vnútroštátnych súdov. So zreteľom na intenzitu porušovania sťažovateľom označených práv, ústavný súd považoval za adekvátne priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľovi vo výške 100 000 Sk.

Súd rozsudkom z 8. februára 2011 vyhlásil námietku podľa článku 5 ods. 4 a 5 ods. 5 Dohovoru týkajúcu sa absencie účinného konania, prostredníctvom ktorého by sťažovateľ mohol napadnúť zákonnosť svojej väzby a absenciu vymožiteľného práva na odškodnenie v tomto ohľade za prijateľnú a zvyšok sťažnosti za neprijateľný.

Pokiaľ ide o prijateľnosť sťažnosti vo vzťahu k namietanému porušeniu článku 5 ods. 4 Dohovoru v kontexte sťažovateľovej námietky o účinnosti konania o zákonnosti sťažovateľovej väzby pred všeobecnými súdmi, ako aj pred konaním pred ústavným súdom, Súd sa nestotožnil s argumentáciou vlády, že sťažovateľovi bola poskytnutá dostatočná náprava prostredníctvom nálezu ústavného súdu z februára 2006. Rovnako sa nestotožnil ani s námietkami vlády, že sťažovateľ nevyčerpal vo vzťahu k svojim námietkam podľa článku 5 ods. 1, 3 a 4 Dohovoru vnútroštátne prostriedky nápravy v podobe žaloby o náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom a neskôr zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. V tomto ohľade Súd poukázal na to, že prostriedky nápravy, na ktoré sa odvolávala vláda boli výlučne kompenzačného charakteru a neboli spôsobilé napraviť situáciu sťažovateľa vo svojej podstate, čo bolo ukončenie jeho pokračujúcej väzby a odstránenie nedostatkov v konaní.

Pokiaľ ide o podstatu sťažnosti Súd konštatoval, že **došlo k porušeniu článku 5 ods. 4 Dohovoru** z dôvodu, že bolo porušené právo sťažovateľa na konanie, prostredníctvom ktorého by mohlo byť rozhodnuté o zákonnosti jeho väzby. V tomto ohľade Súd poznamenal, že sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu o vzatí do väzby bola krajským súdom zamietnutá a následne ústavný súd nálezom z februára 2006 zrušil rozhodnutie krajského súdu z dôvodu, že neboli dodržané procesné požiadavky v konaní, ktoré mu predchádzalo. V tomto ohľade Súd vytkol vnútroštátnym orgánom, že nič nasvedčovalo tomu, že by po zrušení rozhodnutia krajského súdu bola sťažnosť sťažovateľa opäť preskúmaná, keďže sťažovateľ bol medzičasom z väzby prepustený. V kontexte zisteného porušenia Súd zároveň konštatoval aj **porušenie článku 5 ods. 5 Dohovoru**, keď dospel k záveru, že sťažovateľ nemal k dispozícii vo vzťahu k zistenému porušeniu článku 5 ods. 4 Dohovoru vymožiteľné právo na odškodnenie. V tomto ohľade Súd vzal do úvahy, že ústavný súd nepriznal sťažovateľovi žiadne odškodnenie, napriek tomu, že skonštatoval porušenie jeho práva podľa článku 5 ods. 4 Dohovoru, pričom ďalší vládou uvádzaný prostriedok nápravy Súd nepovažoval za viac priaznivý pre sťažovateľa.

Sťažovateľ si uplatnil 10 000 EUR z titulu nemajetkovej ujmy, 8 230,62 EUR ako náhradu trov právneho zastúpenia a 200 EUR za administratívne a poštové výdavky. Súd priznal sťažovateľovi 3 500 EUR z titulu nemajetkovej ujmy a 2 000 EUR ako náhradu trov právneho zastúpenia. Zvyšok jeho nárokov zamietol.

MICHALÁK proti Slovenskej republike
rozsudok z 8. februára 2011

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 30157/03 podanej proti Slovenskej republike 2. septembra 2003 slovenským štátnym občanom, pánom Jánom Michalákom. Sťažovateľ žaloval Slovenskú republiku pre porušenie jednotlivých odsekov článku 5 Dohovoru, ako aj pre porušenie článku 8 Dohovoru v trestnom konaní vedenom proti nemu. Konkrétne podľa článku 5 ods. 1 písm. c), ods. 3, 4 a 5 Dohovoru namietal, že jeho väzba bola nezákonná, svojvoľná, neodôvodnená a neprimerane dlhá, a že v tomto ohľade mu nebola priznaná primeraná a dostatočná náhrada. Tvrdil najmä, že nebol predvedený pred sudcu v 24-hodinovej lehote podľa Listiny základných práv a slobôd, a že súdy pri rozhodovaní o jeho väzbe neboli miestne príslušné. Ďalej tvrdil, že sudcovia, ktorí rozhodovali o jeho žiadostiach o prepustenie z väzby neboli nestranní, konanie nebolo kontradiktórne a zlučiteľné s princípom rovnosti zbraní, a že rozhodnutia o väzbe neboli náležite odôvodnené. Napokon sťažovateľ podľa článku 8 Dohovoru namietal, že odpočúvanie jeho telefonátov bolo nezákonné a svojvoľné, čím bolo porušené jeho právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života.

Individuálnymi námietkami sťažovateľa sa zaoberal aj ústavný súd na základe viacerých sťažností podaných podľa článku 127 ústavy. Na základe šiestich nálezov ústavný súd konštatoval že došlo k porušeniu individuálnych práv sťažovateľa podľa článku 5 ods. 3 (opomenutie vnútroštátnych súdov rozhodnúť o sťažovateľovom návrhu o nahradenie väzby sľubom, že bude žiť v súlade so zákonom, absencia individuálnych dôvodov, ktoré by odôvodňovali pokračovanie väzby a opakované opomenutie vnútroštátnych súdov rozhodnúť o sťažovateľovom návrhu o nahradenie väzby sľubom, že bude žiť v súlade so zákonom) a článku 5 ods. 4 Dohovoru (odopretie prístupu k spisu, absencia urýchlenosti konania počas rozhodovania o väzbe, nemožnosť vyjadriť sa k druhému návrhu prokurátora na predĺženie väzby). Na základe dvoch nálezov sa sťažovateľ domohol aj primeraného finančného zadost'učinenia ako odškodnenia z titulu nemajetkovej ujmy v celkovej výške 100 000 Sk. Časť námietok sťažovateľa bola odmietnutá ústavným súdom prostredníctvom individuálnych rozhodnutí o prijateľnosti pre nesplnenie formálnych podmienok na podanie sťažnosti resp. z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Súd rozsudkom z 8. februára 2011 vyhlásil za prijateľnú námietku podľa článku 5 ods. 4 Dohovoru týkajúcu sa údajného nedostatku účinného konania, prostredníctvom ktorého by sťažovateľ mohol napadnúť zákonnosť svojho vzatia do väzby; námietku podľa článku 5 ods. 4 Dohovoru týkajúcu sa údajného nedostatku urýchleného rozhodnutia o zákonnosti vzatia sťažovateľa do väzby a o jeho druhom návrhu na predĺženie väzby, posudzovaného v spojitosti s treťou žiadosťou o prepustenie z väzby; námietku podľa článku 5 ods. 5 Dohovoru týkajúcu sa údajnej absencie vymožitelného práva na odškodnenie a námietku podľa článku 13 Dohovoru v spojitosti s článkom 8 Dohovoru o neexistencii účinného prostriedku nápravy vo vzťahu k odpočúvaniu sťažovateľových telefonických hovorov.

Pokiaľ ide o prijateľnosť sťažnosti v časti, v ktorej bola prijatá na ďalšie konanie, Súd sa nestotožnil s námietkami vlády o neprijateľnosti sťažnosti z nasledovných príčin. Pokiaľ ide o namietané porušenie článku 5 ods. 4 Dohovoru v kontexte konania o sťažnosti proti vzatiu do väzby Súd sa nestotožnil s argumentáciou vlády, že sťažovateľ stratil status poškodenej osoby, keď poukázal na to, že hoci ústavný súd konštatoval porušenie procesných práv sťažovateľa v súvislosti s odopretím prístupu k spisu, nepriznal mu žiadne odškodnenie. Tiež poznamenal, že pokiaľ ide o namietanú absenciu urýchlenosti konania o sťažnosti proti

väzbe, ústavný súd sa touto námietkou, čo do podstaty sťažnosti, nezaoberal. Pokiaľ ide o namietané porušenie článku 5 ods. 4 Dohovoru v kontexte absencie urýchleného rozhodnutia v konaní o druhom návrhu prokurátora na predĺženie väzby posudzovaného v spojitosti s treťou žiadosťou sťažovateľa o prepustenie z väzby, Súd sa nestotožnil s argumentáciou vlády, že sťažovateľ nevyčerpal vnútroštátne prostriedky nápravy v podobe podania ústavnej sťažnosti v zákonom stanovenej dvojmesačnej lehote na podanie sťažnosti vo vzťahu k častiam konania, ktoré prebiehali na okresnom súde. V tomto ohľade Súd vytkol ústavnému súdu, že v rozpore s judikatúrou Súdu neposudzoval konania vedené na okresnom a krajskom súde ako celok. Ďalej sa Súd nestotožnil ani s argumentáciou vlády, že sťažovateľ nevyčerpal vo vzťahu k svojim námietkam o väzbe vnútroštátne prostriedky nápravy v podobe žaloby o náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. V tomto ohľade Súd poukázal na to, že predmetný zákon v zásade neumožňoval priznanie nemajetkovej ujmy a k vývoju v praxi vnútroštátnych súdov došlo až po namietaných udalostiach. Tiež poukázal na to, že od sťažovateľa sa nevyžadovalo, aby využil iné dostupné prostriedky, ktoré pravdepodobne neboli viac úspešné. Pokiaľ ide o namietané porušenie článku 8 Dohovoru posudzovaného v spojitosti s článkom 13 Dohovoru, Súd sa nestotožnil s argumentáciou vlády, že sťažovateľ sa mohol domáhať nápravy v konaní pred súdom v trestnom konaní vedenom proti nemu namietajúc nezákonnosť dôkazov získaných odpočúvaním telefonických hovorov resp. prostredníctvom žaloby na ochranu osobnosti v občianskoprávnom konaní.

Pokiaľ ide o podstatu sťažnosti, Súd konštatoval, že **došlo k porušeniu článku 5 ods. 4 Dohovoru** z dôvodu, že pred vypočutím sťažovateľa v súvislosti s jeho vzatím do väzby, mu bolo odopreté poradiť sa so svojím obhajcom a neskôr mu bolo umožnená len krátka 10-minútová porada. Jeho obhajcovi bol tiež opakovane odopretý prístup k spisu, v kontexte čoho ústavný súd aj konštatoval porušenie sťažovateľových práv. Okrem toho Súd konštatoval **porušenie článku 5 ods. 4 Dohovoru** z dôvodu, že vnútroštátne súdy nerozhodli urýchlene o zákonnosti vzatia sťažovateľa do väzby, ako aj o druhom návrhu prokurátora na predĺženie väzby posudzovaného v spojitosti s treťou žiadosťou sťažovateľa o prepustenie z väzby. V tomto ohľade Súd vytkol vnútroštátnym orgánom, že konanie o sťažnosti sťažovateľa proti rozhodnutiu o vzatí do väzby trvalo celkovo 45 dní a konanie o druhom návrhu prokurátora na predĺženie väzby sťažovateľa a tretej žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby, o ktorých súdy rozhodovali spoločne, trvalo 78 dní. V tejto súvislosti poukázal Súd nielen na neprimerane dlhé obdobie, ktoré potrebovali vnútroštátne súdy na prijatie individuálnych rozhodnutí, ale aj na neprimerane dlhé obdobie, počas ktorého boli prijaté uznesenia doručované sťažovateľovi (v prvom prípade 18 dní a v druhom prípade 20 dní). V spojitosti so zistenými porušeniami článku 5 ods. 4 Dohovoru Súd konštatoval aj **porušenie článku 5 ods. 5 Dohovoru**, zaručujúceho právo na účinné odškodnenie za väzbu. V tomto ohľade Súd poukázal na to, že sťažovateľ sa vo vzťahu k predmetným porušeniam nedomohol žiadneho odškodnenia na vnútroštátnej úrovni, vzhľadom na to, že ústavný súd odmietol väčšinu jeho námietok z dôvodov, ktoré Súd nepovažoval za akceptovateľné. Tiež poznamenal, že ďalší prostriedok, na ktorý sa odvolávala vláda, nepreukazoval v danom čase reálnu vyhladku na úspech. Súd tiež konštatoval **porušenie článku 13 Dohovoru v spojení s článkom 8 Dohovoru** z dôvodu, že sťažovateľ nemal k dispozícii účinný prostriedok nápravy vo vzťahu k svojej námietke týkajúcej sa nezákonného odpočúvania. Súd totiž nepovažoval vnútroštátne prostriedky nápravy, na ktoré sa odvolávala vláda, za účinné.

Sťažovateľ si uplatnil 326 913,50 EUR z titulu straty na zárobku a 50 000 EUR z titulu nemajetkovej ujmy. Okrem toho si uplatnil 391 700,30 Sk z titulu trov právneho zastúpenia, 10 000 Sk za administratívne výdavky a 4 000 Sk za poštové výdavky vynaložené pred

vnútroštátnymi súdmi a pred Súdom. Súd priznal sťažovateľovi 8 000 EUR z titulu nemajetkovej ujmy a 2 000 EUR ako náhradu trov právneho zastúpenia. Zvyšok jeho nárokov zamietol.

BUBLÁKOVÁ proti Slovenskej republike rozsudok z 15. februára 2011

Prípád vznikol na základe sťažnosti č. 17763/07 podanej proti Slovenskej republike 19. apríla 2007 slovenskou štátnou občiankou, pani Beátou Bublákovou. Sťažovateľka sa podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru sťažovala na neprimeranú dĺžku konania o rozvod a určenie práv a povinností rodičov k maloletým dcéram, ktoré iniciovala 30. januára 2002. Okrem toho sťažovateľka podľa článku 13 Dohovoru namietala, že vo vzťahu k neprimeranej dĺžke konania nemala k dispozícii účinný prostriedok nápravy.

Dĺžkou konania sa na základe sťažnosti podanej podľa článku 127 ústavy zaoberal aj ústavný súd. V septembri 2006 ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa článku 127 ústavy z dôvodu, že nebola podaná v súlade ustálenou praxou ústavného súdu. V tomto ohľade ústavný súd poukázal na to, že bolo praxou ústavného súdu chrániť právo jednotlivca na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, iba ak bola sťažnosť na dĺžku konania podaná v čase, keď údajné porušenie stále pretrvávalo. Vzhľadom na to, že sťažnosť bola podaná na ústavný súd až po tom, ako okresný súd prijal vo veci prvostupňový rozsudok, ústavný súd jej sťažnosť odmietol.

Súd rozsudkom z 15. februára 2011 vyhlásil sťažnosť za prijateľnú.

Pokiaľ ide o prijateľnosť sťažnosti na neprimeranú dĺžku konania, Súd sa nestotožnil s argumentáciou vlády, že sťažovateľka nevyčerpala vnútroštátne prostriedky nápravy v súlade s ustálenou praxou ústavného súdu, vzhľadom na to, že podala sťažnosť na dĺžku konania až po tom, ako bol vo veci vyhlásený prvostupňový rozsudok. Hoci sa ústavný súd pri odmietnutí sťažovateľkinej sťažnosti odvolal na princíp právnej istoty, podľa Súdu stav právnej neistoty v kontexte súdneho alebo správneho konania môže byť odstránený, len ak takéto konanie skončilo. V súlade s tým je praxou Súdu preskúmavať dĺžku celého konania, teda do skončenia konania právoplatným rozhodnutím. Za okolností predmetného prípadu a napriek námietkam vlády, následný vývoj v spornom konaní nemohol byť predvídaný v momente podania ústavnej sťažnosti sťažovateľkou. Proti rozsudku bolo možné sa odvolať a konanie mohlo pokračovať v ďalšom období. Hoci sa okresný súd nezaoberal meritom veci po vyhlásení rozsudku, aj ďalej musel uskutočniť niekoľko procesných úkonov. Prietahy mohli teoreticky vzniknúť aj v tomto období, napríklad pri doručení rozsudku stranám. Súd považoval za relevantné, že v momente podania ústavnej sťažnosti sťažovateľkou nebolo v merite veci rozhodnuté právoplatným rozhodnutím. Skutočnosť, že rozsudok bol doručený stranám a nadobudol právoplatnosť kým ústavný súd rozhodol o sťažovateľkinej sťažnosti, nezmenila tento postoj. Za týchto okolností, spôsob, akým ústavný súd prerokoval sťažovateľkinu sťažnosť nesplnil účel ochrany jej práva podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru na prerokovanie veci v primeranej lehote, tak ako bol interpretovaný a aplikovaný Súdom. Následne Súd poznamenal, že sťažnosť sťažovateľky na dĺžku konania nie je zjavne nepodložená v zmysle článku 35 ods. 3 Dohovoru, a preto ju vyhlásil za prijateľnú.

Vo vzťahu k podstate sťažnosti na dĺžku konania Súd uviedol, že už viackrát zistil porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru v prípadoch vyvolávajúcich rovnaké otázky ako

predmetný prípad. S poukazom na svoju judikatúru vo veci Súd dospel k záveru, že v predmetnom prípade bola dĺžka konania prehnaná a nespĺňala požiadavku „primeranej lehoty“. Z toho dôvodu Súd konštatoval, že **došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru**. Zároveň Súd konštatoval aj **porušenie článku 13 Dohovoru** z dôvodu, že ústavný súd odmietol preskúmať sťažovateľkinu ústavnú sťažnosť na dĺžku konania, hoci bola podaná na ústavný súd v čase, keď konanie ešte nebolo skončené právoplatným rozhodnutím.

Sťažovateľka si uplatnila 6 700 EUR z titulu nemajetkovej ujmy a 553 EUR ako náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré podložila dvomi faktúrami v celkovej výške 570 EUR. Súd priznal sťažovateľke 4 300 EUR z titulu nemajetkovej ujmy a 570 EUR ako náhradu trov právneho zastúpenia. Zvyšok jej nárokov zamietol.

STAVEBNÁ SPOLOČNOSŤ TATRY POPRAD S.R.O. proti SLOVENSKEJ REPUBLIKE

rozsudok z 3. mája 2011

Prípad vznikol na základe sťažnosti č. 7261/06 podanej proti Slovenskej republike 9. februára 2006 stavebnou spoločnosťou TATRY Poprad, s.r.o. Sťažujúca sa spoločnosť podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru namietala, že vnútroštátne súdy ignorovali princíp rovnosti zbraní a rozhodli svojvoľne. Konkrétne tvrdila, že rozhodnutia súdov o platnosti zmluvy boli založené na dôkaze, ktorý nebol v spise, a že vnútroštátne súdy neodôvodnili relevantne svoje závery. Okrem toho namietala, že najvyšší súd odmietol jej dovolanie, a že ústavný súd odmietol prerokovať jej sťažnosť voči rozsudku krajského súdu z 5. februára 2002 a rozsudku najvyššieho súdu z 12. júna 2003, čím došlo k odopretiu jej práva na prístup k súdu. Ďalej podľa článku 13 Dohovoru namietala, že v dôsledku odmietnutia dovolania najvyšším súdom a odmietnutia dvoch jej ústavných sťažností ústavným súdom nemala k dispozícii účinný vnútroštátny prostriedok nápravy.

Individuálnymi námietkami sťažujúcej sa spoločnosti sa zaoberal aj ústavný súd na základe dvoch sťažností podľa článku 127 ústavy. Prvú ústavnú sťažnosť, v ktorej sťažujúca sa spoločnosť namietala porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie vedúcemu k rozsudku najvyššieho súdu z 12. júna 2003, ústavný súd odmietol ako predčasne podanú. S odkazom na § 238 ods. 3 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku konštatoval, že voči rozsudku odvolacieho súdu bolo dostupné dovolanie, a že sťažujúca sa spoločnosť bola povinná využiť najskôr tento prostriedok nápravy. Po tom, ako najvyšší súd odmietol dovolanie podané sťažujúcou sa spoločnosťou pre neprípustnosť, sťažujúca sa spoločnosť sa opätovne obrátila na ústavný súd so svojou sťažnosťou podľa článku 127 ústavy, v ktorej namietala, že postupom krajského súdu a najvyššieho súdu v predmetnom konaní, ako aj postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 Dohovoru. Ústavný súd odmietol časť druhej ústavnej sťažujúcej proti rozsudkom krajského a najvyššieho súdu z dôvodu jej oneskoreného podania a časť ústavnej sťažujúcej voči postupu odvolacieho súdu z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti. V tejto súvislosti uviedol, že najvyšší súd náležite zväžil argumenty sťažujúcej sa spoločnosti a dostatočne a relevantne odôvodnil svoje rozhodnutie o dovolaní sťažujúcej sa spoločnosti.

Súd rozsudkom z 3. mája 2011 vyhlásil sťažnosť za prijateľnú.

Pokiaľ ide o prijateľnosť sťažnosti, Súd poznamenal, že sťažnosť vyvoláva závažné skutkové a právne otázky podľa Dohovoru, posúdenie ktorých si vyžaduje preskúmanie

podstaty. Ďalej poznamenal, že sťažnosť nie je zjavne nepodložená v zmysle článku 35 ods. 3 Dohovoru, ani neprijateľná z iných dôvodov. Preto ju vyhlásil za prijateľnú.

Pokiaľ ide o podstatu sťažnosti Súd konštatoval, že bolo porušené právo sťažujúcej sa spoločnosti na prístup k súdu z dôvodu, že spôsob, akým sa zaoberal ústavný súd jej dvomi ústavnými sťažnosťami jej zabránil uplatniť si svojej práva a efektívne využiť prostriedok nápravy v podobe sťažnosti podľa článku 127 ústavy. V tomto ohľade poukázal na to, že ústavný súd v konaní o prvej ústavnej sťažnosti vylúčil zo svojho preskúmania časť argumentov, ktoré sa týkali dôkazov predložených vnútroštátnym súdom na prvom a druhom stupni, odôvodnenia týkajúceho sa platnosti zmluvy a najmä právomoci K. konať v mene žalovanej spoločnosti, pričom vo svojom prvom rozhodnutí uviedol, že táto otázka môže byť preskúmaná v konaní o dovolaní a odkázal na § 238 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku. Po tom, ako najvyšší súd odmietol preskúmať takéto sťažnosti, konštatujúc, že vyššie uvedené ustanovenie neumožňuje dovolanie v obdobných prípadoch, ústavný súd vo svojom druhom rozhodnutí konštatoval, že zákonná dvojmesačná lehota mu neumožnila zaoberať sa namietanými nedostatkami v konaní, a preto relevantnú časť tejto ústavnej sťažnosti odmietol. Súd vyhodnotil tento prístup ústavného súdu v predmetnej veci ako porušenie práva na prístup k súdu sťažujúcej sa spoločnosti, a preto konštatoval, že **došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru**. Zvyšné námietky podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru nepovažoval za potrebné skúmať. Rovnako nepovažoval za potrebné samostatne preskúmať sťažnosť podľa článku 13 Dohovoru.

Vzhľadom na to, že sťažujúca sa spoločnosť si neuplatnila svoje nároky na priznanie spravodlivého zadosťučinenia v stanovenej lehote, Súd jej nepriznal žiadne spravodlivé zadosťučinenie.

FRUNI proti Slovenskej republike rozsudok z 21. júna 2011

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 8014/07 podanej proti Slovenskej republike 12. februára 2007 slovenským štátnym občanom, pánom Vladimírom Frunim. Sťažovateľ sa sťažoval na porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru, ako aj na porušenie článku 5 ods. 1, 3 a 4 Dohovoru v trestnom konaní vedenom proti nemu. Konkrétne podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru namietal, že Špeciálny súd v Pezinku (ďalej len „špeciálny súd“) zriadený v roku 2003 na prerokovávanie závažnej trestnej činnosti organizovanej kriminality a korupcie, ktorý ho odsúdil v trestnom konaní, nebol nezávislý súd zriadený zákonom, vzhľadom na to, že v roku 2009 ústavný súd nálezom rozhodol, že zákon o zriadení špeciálneho súdu bol v rozpore s ústavou. V tejto súvislosti tiež tvrdil, že sudcovia špeciálneho súdu, ako aj sudcovia špeciálneho senátu najvyššieho súdu, ktorí rozhodovali o odvolaniach voči rozsudkom špeciálneho súdu, boli pod vplyvom výkonnej moci v dôsledku podmienky získania bezpečnostnej previerky. Okrem toho sťažovateľ podľa článku 5 ods. 1, 3 a 4 Dohovoru namietal, že jeho väzba v prípravnom konaní bola nezákonná a neprímerane dlhá, že rozhodnutia o jeho väzbe boli prijaté na neverejnom zasadnutí a zaujatými sudcami, ako aj, že jeho žiadosti o prepustenie z väzby neboli preskúmané urýchlene.

Súd rozsudkom z 21. júna 2011 vyhlásil za prijateľnú námietku podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru týkajúcu sa údajného nedostatku nezávislého súdu zriadeného zákonom a zvyšok sťažnosti vyhlásil za neprijateľný.

Pokiaľ ide o prijateľnosť sťažnosti vo vzťahu k namietanému porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru v časti týkajúcej sa údajného porušenia práva na nezávislý súd zriadený zákonom v kontexte rozhodovania špeciálneho súdu a špeciálneho senátu najvyššieho súdu v sťažovateľovej trestnej veci, Súd v kontexte nálezu prijatého ústavným súdom poznamenal, že predmetná námietka nie je zjavne nepodložená, ani neprijateľná z iných dôvodov. Preto ju vyhlásil za prijateľnú.

Pokiaľ ide o podstatu sťažnosti Súd konštatoval, že v predmetnom prípade **nedošlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru**. V tomto ohľade sa Súd stotožnil s argumentáciou vlády, že v trestnej veci sťažovateľa rozhodol nezávislý súd zriadený zákonom parlamentu, ktorý bol až do nálezu ústavného súdu súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky. Súd uznal jednoznačný právny základ existencie špeciálneho súdu, ktorý bol zriadený zákonom č. 458/2003 Z. z. o špeciálnom súde. Ďalej uviedol, že nález ústavného súdu sa týkal viac koncepčného a inštitucionálneho postavenia špeciálneho súdu v súdnom systéme Slovenskej republiky, ako nezávislosti súdneho orgánu ako takého, rozhodujúceho v konkrétnych trestných veciach. V tomto ohľade Súd vzal do úvahy tiež podstatný záver vyplývajúci z nálezu, a to, že právoplatné rozhodnutia špeciálneho súdu prijaté v trestných konaniach do nálezu ústavného súdu neboli nálezom ústavného súdu dotknuté. Pokiaľ ide o možnú absenciu nezávislosti sudcov špeciálneho súdu v kontexte podmienky získania bezpečnostných previerok, ktorých udelenie resp. neudelenie záviselo od orgánu výkonnej moci, Súd vzal do úvahy, že sudcovia špeciálneho súdu a sudcovia špeciálneho senátu najvyššieho súdu, ktorí rozhodovali o odvolaniach proti rozsudkom špeciálneho súdu, boli kariérni sudcovia, ktorých funkcia bola podobne, ako v prípadoch iných sudcov všeobecných súdov doživotná. V tejto súvislosti Súd uviedol, že sudcovia špeciálneho súdu, mohli napadnúť prípadné neudelenie bezpečnostnej previerky pred osobitným parlamentným výborom, následne pred najvyšším súdom a napokon pred ústavným súdom prostredníctvom ústavnej sťažnosti. Takisto, pokiaľ ide o samotnú rozhodovaciu činnosť špeciálneho súdu, poukázal na to, že jeho rozhodnutia bolo možné napadnúť prostredníctvom odvolania podaného špeciálnemu senátu najvyššieho súdu a následne na ústavnom súde. Podľa názoru Súdu boli všetky tieto prostriedky, ako aj celkový postup podrobené štandardným procesným pravidlám. Za daných okolností Súd konštatoval, že špeciálny súd, ako aj špeciálny senát najvyššieho súdu boli v súlade s požiadavkou „nezávislosti“ súdu v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru. Z toho dôvodu Súd rozhodol v kontexte uvedenej námietky v prospech Slovenskej republiky.

KARLIN proti Slovenskej republike

rozsudok z 28. júna 2011

Prípád vznikol na základe sťažnosti č. 41238/05 podanej proti Slovenskej republike 14. októbra 2005, slovenským štátnym občanom, pánom Gabrielom Karlinom. Sťažovateľ žaloval Slovenskú republiku pre porušenie článku 5 ods. 1 písm. c), 3, 4 a 5 Dohovoru v trestnom konaní vedenom proti nemu, v ktorom bol oslobodený spod obžaloby. Konkrétne namietal, že jeho väzba v prípravnom konaní bola nezákonná, svojvoľná a nebolo o nej rozhodnuté nezávislým súdom zriadeným zákonom; že uznesenia vo vzťahu k jeho väzbe v prípravnom konaní neboli dostatočne odôvodnené; že konanie o jeho väzbe v prípravnom konaní bolo neprimerane dlhé, a že nemal k dispozícii účinné právo na odškodnenie. Okrem toho tiež namietal, že vyšetrovacie opatrenia v konaní proti nemu porušili jeho práva podľa článku 8 Dohovoru, a že uznesenia ústavného súdu z 9. a 16. marca 2005 predstavovali porušenie jeho práv podľa článku 13 Dohovoru. Napokon sťažovateľ namietal, že uznesenie ústavného súdu z 9. marca 2005 bolo diskriminujúce.

Individuálnymi námietkami sťažovateľa sa zaoberal aj ústavný súd na základe dvoch sťažností podaných podľa článku 127 ústavy. Prostredníctvom prvej ústavnej sťažnosti sťažovateľ napadol dĺžku konania o sťažnosti proti uzneseniu o vzatí do väzby a dĺžku konania o žiadosti o prepustenie z väzby z 19. januára 2004, vrátane následnej sťažnosti. Ústavný súd uznesením z marca 2005 odmietol sťažnosť smerujúcu proti dĺžke konania o sťažnosti proti uzneseniu o vzatí do väzby z dôvodu, že bola podaná oneskorene. Pokiaľ ide o konanie o sťažovateľovej žiadosti o prepustenie z väzby z 19. januára 2004, vrátane následnej sťažnosti, ústavný súd predmetným uznesením odmietol aj sťažnosť v tejto časti, a to vo vzťahu k postupu okresného súdu pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie a vo vzťahu k postupu krajského súdu z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. Prostredníctvom druhej ústavnej sťažnosti sťažovateľ napadol vyšetrovacie opatrenia v podobe odpočúvania jeho telefonických hovorov a ich právny rámec. Ústavný súd uznesením z marca 2005 odmietol sťažnosť pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie, keď poukázal na to, že napadnuté opatrenia boli uskutočnené na základe súhlasu všeobecných súdov a bolo na nich, ako na súdoch s plnou jurisdikciou, a nie na ústavnom súde, preskúmať zákonnosť týchto opatrení a zaistených dôkazov.

Súd rozsudkom z 28. júna 2011 vyhlásil za prijateľné len námietky sťažovateľa podľa článku 5 ods. 4 a 5 Dohovoru týkajúce sa urýchlenosti konania, v ktorom sa rozhodovalo o zákonnosti sťažovateľovej väzby v kontexte jeho žiadosti o prepustenie z väzby a údajnej absencie vymožitelného práva na odškodnenie v tomto ohľade a zvyšné námietky vyhlásil za neprijateľné.

Pokiaľ ide o prijateľnosť sťažnosti, vo vzťahu k namietanému porušeniu článku 5 ods. 4 a 5 Dohovoru v časti týkajúcej sa údajného nedostatku urýchleného rozhodnutia o zákonnosti sťažovateľovej väzby v konaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby a údajného nedostatku vymožitelného práva na odškodnenie v tomto ohľade Súd sa nestotožnil s argumentáciou vlády, že sťažovateľ nevyčerpal vnútroštátne prostriedky nápravy v podobe žaloby o náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. V tomto ohľade Súd poukázal na to, že sťažovateľ sa domáhal ochrany svojich práv na ústavnom súde, ale jeho ústavná sťažnosť nebola úspešná v merite. V tomto ohľade zdôraznil, že všeobecný súd by bol pri prerokovaní žaloby o náhradu škody konfrontovaný s rovnakou otázkou, ako bol konfrontovaný ústavný súd pri prerokovaní ústavnej sťažnosti a nič nenasvedčovalo tomu, že by všeobecný súd dospel k odlišnému záveru. Z toho dôvodu sa od sťažovateľa nevyžadovalo, aby využil iné prostriedky, ktoré boli tiež dostupné, ale pravdepodobne neboli viac úspešné. Následne Súd poznamenal, že uvedené námietky nie sú zjavne nepodložené v zmysle článku 35 ods. 3 Dohovoru, ani neprijateľné z iných dôvodov. Z toho dôvodu ich vyhlásil za prijateľné.

Pokiaľ ide o podstatu sťažnosti prijatej na ďalšie konanie, Súd konštatoval, že **došlo k porušeniu článku 5 ods. 4 Dohovoru** z dôvodu, že vnútroštátne súdy nerozhodli urýchlene o sťažovateľovej žiadosti o prepustenie z väzby, vrátane konania o sťažnosti proti rozhodnutiu, ktorým bola jeho žiadosť o prepustenie z väzby zamietnutá. Konkrétne Súd vytkol vnútroštátnym orgánom, že napadnuté konanie trvalo celkovo 44 dní, z čoho obdobie pričítateľné súdom predstavovalo najmenej 41 dní. V tomto ohľade poukázal na to, že okresnému súdu trvalo 18 dní, kým rozhodol o žiadosti o prepustenie z väzby a ďalších 6 dní, kým bolo rozhodnutie doručené sťažovateľovi. Taktiež poukázal na to, že krajskému súdu trvalo 17 dní, kým rozhodol o sťažnosti a ďalších 5 dní, kým doručil rozhodnutie sťažovateľovi. Zo zreteľom na zistené skutočnosti a s poukazom na svoju judikatúru vo veci

Súd dospel k záveru o porušení článku 5 ods. 4 Dohovoru. V tejto súvislosti Súd konštatoval aj **porušenie článku 5 ods. 5 Dohovoru**, keď dospel k záveru, že sťažovateľ nemal k dispozícii vo vzťahu k zistenému porušeniu článku 5 ods. 4 Dohovoru vymožitelné právo na odškodnenie. Konkrétne Súd poukázal na to, že ústavná sťažnosť, ktorú sťažovateľ podal v tomto ohľade, bola odmietnutá ústavným súdom a od sťažovateľa sa nevyžadovalo, aby vyčerpал ďalší prostriedok nápravy, na ktorý sa odvolávala vláda.

Sťažovateľ si uplatnil 30 000 EUR z titulu nemajetkovej ujmy a 5 313,97 EUR ako náhradu nákladov a výdavkov. Za zistené porušenie článku 5 ods. 4 a 5 Dohovoru Súd priznal sťažovateľovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 4 000 EUR a 850 EUR ako náhradu nákladov a výdavkov. Zvyšok jeho nárokov zamietol.

MIHAL proti Slovenskej republike rozsudok z 5. júla 2011

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 22006/07 podanej proti Slovenskej republike 10. mája 2007 slovenským štátnym občanom, pánom Karolom Mihalom. Sťažovateľ podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru namietal, že mu bol odmietnutý prístup k súdu. K uvedenému zásahu malo dôjsť v dôsledku skutočnosti, že nemohol podať odvolania voči uzneseniam vyšších súdnych úradníkov o zastavení exekučných konaní v časti týkajúcej sa troch exekučných konaní, ktoré sťažovateľ vykonával ako súdny exekútor, a to z dôvodu, že v tom čase platná právna úprava takéto odvolanie nepripúšťala a sťažovateľ preto na súdoch vyšších stupňov neuspel.

Námietkou sťažovateľa podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru vo vzťahu k napadnutým exekučným konaniam sa zaoberal aj ústavný súd na základe šiestich sťažností podľa článku 127 ústavy. Dve z nich ústavný súd odmietol pre nevyčerpanie vnútroštátneho prostriedku nápravy v podobe dovolania a zvyšné sťažnosti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Súd rozsudkom z 5. júla 2011 vyhlásil sťažnosť za prijateľnú.

Pokiaľ ide o prijateľnosť sťažnosti Súd sa nestotožnil s argumentáciou vlády, že sťažovateľ vo vzťahu k dvom exekučným konaniam nevyčerpал vnútroštátne prostriedky nápravy v podobe dovolania. V tomto ohľade Súd vo svojom rozsudku poukázal na to, že v iných analogických prípadoch, ktoré neboli predmetom podanej sťažnosti, sťažovateľ na ústavnom súde uspel, keď ústavný súd prijal na konanie jeho sťažnosti a konštatoval porušenie sťažovateľových práv. Takáto nejednotná prax ústavného súdu v otázke prijateľnosti sťažností, ako aj v otázkach týkajúcich sa ich podstaty spôsobila celkovú nepredvídateľnosť výsledku konania o ústavnej sťažnosti. Z toho dôvodu argument o nevyčerpaní ústavnej sťažnosti v tejto časti sťažnosti neprijal. Následne Súd poznamenal, že sťažnosť nie je zjavne nepodložená v zmysle článku 35 ods. 3 Dohovoru, ani neprijateľná z iných dôvodov. Preto ju vyhlásil za prijateľnú.

Pokiaľ ide o podstatu sťažnosti Súd najskôr poukázal na to, že sťažovateľ, ktorý je exekútorom, vzniesol nároky na náhradu trov, ktoré vynaložil v súvislosti s výkonom exekučného konania. Podľa Súdu boli tieto nároky majetkovej povahy a predstavovali „občianske práva“ v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru. Súd ďalej uviedol, že o sťažovateľových nárokoch rozhodoval vyšší súdny úradník a stotožnil sa so záverom ústavného súdu, že takýto úradník neposkytuje záruky súdnej nezávislosti podľa článku 6 ods.

1 Dohovoru. Okrem toho Súd konštatoval, že článok 142 ods. 2 ústavy garantuje v každom prípade právo na odvolanie k sudcovi proti akémukoľvek uzneseniu vyššieho súdneho úradníka a že podľa dôvodovej správy k zákonu č. 273/2007 Z.z., ktorý zmenil relevantné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, bolo aj bez ohľadu na zákonné ustanovenia takéto právo voči uzneseniu vyššieho súdneho úradníka aj predtým dostupné. Na záver Súd uviedol, že existencia práva na odvolanie k sudcovi voči uzneseniu vyššieho súdneho úradníka bola taktiež potvrdená ústavným súdom. Tento postoj bol zároveň potvrdený zákonodarcom tak, že výslovne umožnil takéto odvolanie v zmene zákona č. 273/2007 Z.z. V týchto súvislostiach si Súd v predmetnom prípade s obavou všimol vyhlásenie vnútroštátnych súdov a ústavného súdu, podľa ktorého ustanovenie vylučujúce právo na odvolanie voči uzneseniam vyšších súdnych úradníkov v exekučnom konaní malo prednosť pred odlišnou ústavnou normou. Akokoľvek, sťažovateľovi bolo odopreté právo na odvolanie k sudcovi voči uzneseniam vyšších súdnych úradníkov bez odkazu na akýkoľvek špecifický cieľ alebo zváženie proporcionality. Predchádzajúce úvahy, vrátane priznania vlády boli dostatočné na prijatie záveru Súdu, že v predmetnom prípade bolo sťažovateľovi upreté právo na prístup k súdu bez prijateľného ospravedlnenia. V dôsledku toho Súdu konštatoval, že **došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru.**

Sťažovateľ požadoval 233,93 EUR z titulu majetkovej škody, 13 000 EUR z titulu nemajetkovej ujmy a 2 618 EUR z titulu trov konania. Súd nezistil príčinnú súvislosť medzi konštatovaným porušením a požadovanou majetkovou škodou, preto tento nárok zamietol. Na druhej strane priznal sťažovateľovi 4 000 EUR z titulu nemajetkovej ujmy. Nárok na náhradu nákladov a výdavkov zamietol, vzhľadom na to, že ho sťažovateľ nepodložil žiadnymi dokumentmi.

RINGIER AXEL SPRINGER, A. S. proti Slovenskej republike
rozsudok z 26. júla 2011

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 41262/05 podanej proti Slovenskej republike 27. septembra 2005 akciovou spoločnosťou Ringier Axel Springer Slovakia, a.s. (pôvodne nazvanou RINGIER SLOVAKIA, a.s.). Skutkové okolnosti prípadu možno zhrnúť nasledovne. V dňoch 16., 22. a 23. júna 1999, denník, ktorého vydavateľom bol právny predchodca sťažujúcej sa spoločnosti, vytlačil sériu článkov týkajúcich sa incidentu zo 14. júna 1999, zahŕňajúceho osoby D. a E. Články boli tiež šírené aj cez on-line verziu novín. V tom čase bol D. poslancom parlamentu, starostom a predsedom politickej strany a E. bol vice-prezidentom Policajného zboru Slovenskej republiky. Články obsahovali informáciu, že reportéri a ďalšie osoby videli v reštaurácii D. a E. pri konzumácii alkoholu, pričom títo prejavovali znaky opitosti a správali sa spoločensky nevhodným spôsobom. Články sa zamerali na D., zatiaľ čo E. bol považovaný za osobu, ktorá hrala vedľajšiu rolu ako jeho spoločník. Meno a funkcia E. však bola uverejnená. Dňa 21. marca 2001 E. podal voči sťažujúcej sa spoločnosti žalobu na ochranu osobnosti. Požadoval ospravedlnenie a žiadal 1 000 000 Sk ako náhradu nemajetkovej ujmy za poškodenie jeho povesti. E. priznal, že v danom čase bol v reštaurácii a konzumoval alkoholické nápoje v primeranom množstve s D., ale popieral pravdivosť všetkých ďalších skutočností, tvrdených v článkoch. Dňa 12. júna 2003 Okresný súd Žilina rozhodol v prospech žalobcu. Právnomu predchodcovi sťažujúcej sa spoločnosti nariadil publikovať vo vyššie uvedených novinách článok s opravou nesprávnych informácií, a ospravedlnenie E. Právnomu predchodcovi sťažujúcej sa spoločnosti bolo tiež nariadené zaplatiť sumu požadovanú žalobcom, spolu s náhradou trov konania. Právny predchodca sťažujúcej sa spoločnosti sa odvolal, tvrdiac, že okresný súd

pochybil pri posúdení faktov a pri aplikácii práva. Dňa 3. februára 2004 Krajský súd v Žiline potvrdil rozsudok prvého stupňa, ale zredukoval sumu nemajetkovej ujmy na 500 000 Sk. V súvislosti so skutkovými okolnosťami prípadu sťažujúca sa spoločnosť namietala, že výsledok konania o žalobe na ochranu osobnosti, vedeného na vnútroštátnej úrovni voči jej právnenému predchodcovi bol svojvoľný po hmotnej, ako aj po procesnej stránke, a že ako taký bol v rozpore s jej právami podľa článku 10 Dohovoru. Okrem toho podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru namietala, že konanie bolo nespravodlivé v tom, že rozsudky boli jednostranné v prospech žalobcu, že boli odôvodnené argumentmi, ktoré boli protichodné, a že nebol rešpektovaný princíp rovnosti zbraní.

Individuálnymi námietkami sťažujúcej sa spoločnosti smerujúcej proti rozhodnutiu odvolacieho súdu sa zaoberal aj ústavný súd na základe sťažnosti podľa článku 127 ústavy. Ten ju však v marci 2005 odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti a pre nevyčerpanie vnútroštátnych prostriedkov nápravy. S poznamenaním, že nie je súdom tretieho alebo štvrtého stupňa, ústavný súd nezistil žiaden náznak nezákonnosti alebo následnej svojvoľnosti v rozhodovaní odvolacieho súdu. Pokiaľ ide o skutočnosť, že sťažujúcej sa spoločnosti nebolo umožnené sa vyjadriť k novému dôkazu v odvolacom konaní ústavný súd poukázal na to, že sťažujúca sa spoločnosť mala k dispozícii vnútroštátny prostriedok nápravy v podobe dovolania podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku.

Súd rozsudkom z 26. júla 2011 vyhlásil sťažnosť podľa článku 10 Dohovoru týkajúcu sa výsledku konania o žalobe voči právnenému predchodcovi sťažujúcej sa spoločnosti za prijateľnú a zvyšok sťažnosti za neprijateľný.

Pokiaľ ide o prijateľnosť sťažnosti podľa článku 10 Dohovoru v časti prijatej na ďalšie konanie, Súd poznamenal, že sťažnosť nie je zjavne nepodložená v zmysle článku 35 ods. 3 Dohovoru. Ďalej poznamenal, že nie je neprijateľná ani z iných dôvodov. Preto ju vyhlásil za prijateľnú.

Pokiaľ ide o podstatu sťažnosti Súd konštatoval, že právna ochrana, ktorá bola poskytnutá právnenému predchodcovi sťažujúcej sa spoločnosti na vnútroštátnej úrovni nebola zlučiteľná s požiadavkami článku 10 Dohovoru. V tomto ohľade Súd vytkol vnútroštátnym súdom, že nepreskúmali starostlivo prítomnosť a stupeň verejného záujmu na uverejnení sporných informácií a nedosiahli rovnováhu medzi takýmto verejným záujmom a záujmom dotknutého jednotlivca. Súd ďalej uviedol, že uvedené sa vzťahovalo aj na otázku dobromyseľnosti právneho predchodcu sťažovateľky a ďalšie aspekty prípadu, ktoré boli potrebné pre zistenie skutočnosti, či právny predchodca sťažovateľky konal v súlade s „povinnosťami a zodpovednosťou“ zakotvenou v článku 10 ods. 2 Dohovoru. Vzhľadom na uvedené Súd nedospel k záveru, že by vnútroštátne súdy založili svoj záver na akceptovateľnom posúdení relevantných skutočností. So zreteľom na uvedené Súd konštatoval, že **došlo k porušeniu článku 10 Dohovoru.**

Vzhľadom na to, že sťažujúca sa spoločnosť si neuplatnila v stanovenej lehote žiadne nároky na priznanie spravodlivého zadosťučinenia, Súd jej nepriznal žiadne spravodlivé zadosťučinenie.

VISKUPOVÁ A ĎALŠÍ proti Slovenskej republike rozsudok z 11. októbra 2011

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 43730/06 podanej proti Slovenskej republike 9. októbra 2006 štyrmi slovenskými štátnymi občanmi, pani Klementínovou Viskupovou, pani Annou Hermansovou, pánom Jozefom Stankovičom a pani Alžbetou Pichoňovou. Skutkové okolnosti prípadu možno zhrnúť nasledovne. Sťažovatelia sú dedičmi pozemku vo vlastníctve štátu, a to v správe štátneho podniku, ktorý v novembri 1991 vstúpil do likvidácie. Jeden zo sťažovateľov je okrem toho aj vlastníkom podielu na tomto pozemku. Podľa rozsudku Okresného súdu v Čadci z roku 1998 im mal štátny podnik zaplatiť náhradu za užívanie pôdy. Sťažovatelia v roku 2003 podali návrh na súdny výkon tohto rozhodnutia. Príslušný okresný súd však sťažovateľov informoval, že v zmysle zmeny Občianskeho súdneho poriadku (zákon č. 341/2005 Z. z.) bola súdom odňatá právomoc výkonu rozhodnutí a sťažovatelia mali podať návrh na začatie exekúcie súdnym exekútorom. Sťažovatelia tak neurobili a súd v máji 2006 konanie o súdny výkon rozhodnutia v súlade so zákonom zastavil. V súvislosti so skutkovými okolnosťami prípadu sťažovatelia odvolávajú sa na článok 6 ods. 1 Dohovoru, článok 1 Protokolu č. 1 a článok 13 Dohovoru namietali, že súdy svojvoľne a neúčinne posudzovali ich žiadosť o výkon rozhodnutia, čím sa znížila možnosť vymáhania priznanej sumy a nebolo im umožnené vymôcť si priznanú pohľadávku a získať tak náhradu za neoprávnené užívanie ich pozemku napriek právoplatnému súdnemu príkazu v tomto ohľade.

Sťažovatelia sa sťažovali na priebeh konania o výkon rozhodnutia aj na ústavnom súde prostredníctvom sťažnosti podľa článku 127 ústavy namietajúc *inter alia* porušenie práva na prístup k súdu. V máji 2006 ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľov ako zjavne neopodstatnenú. Ústavný súd uviedol, že podľa § 15c ods. 8 zákona o štátnom podniku konania o vymáhanie finančných pohľadávok proti štátnemu podniku v likvidácii boli zákonom zastavené. Toto ustanovenie sa tiež nepriamo vzťahovalo na konanie o výkon rozhodnutia podľa Občianskeho súdneho poriadku. Veritelia takýchto pohľadávok by mali uplatniť svoje pohľadávky v likvidačnom konaní podľa § 15c ods. 2 písm. a) zákona o štátnom podniku a likvidátor je zodpovedný za uspokojenie ich pohľadávok podľa § 15c ods. 2 písm. g) zákona o štátnom podniku. Sťažovatelia si preto zvolili neprávny postup, keď sa domáhali výkonu rozsudku z 21. októbra 1998 namiesto prihlásenia svojich pohľadávok podľa toho rozsudku u likvidátora povinného. Ústavný súd poznamenal, že sťažovatelia si mali byť vedomí aplikovateľných zákonov. So zreteľom na uvedené konštatoval, že na základe vyššie uvedených dôvodov, nedošlo k porušeniu práva sťažovateľov na prístup k súdu.

Súd rozsudkom z 11. októbra 2011 vyhlásil sťažnosť podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru za prijateľnú a zvyšok sťažnosti za neprijateľný.

Pokiaľ ide o prijateľnosť sťažnosti v časti namietaného porušenia článku 6 Dohovoru, Súd sa nestotožnil s argumentáciou vlády, že na predmetné konanie o súdny výkon rozhodnutia nie je aplikovateľný článok 6 ods. 1 Dohovoru, pretože sa v ňom nerozhodovalo o „občianskych právach a záväzkoch“. V tomto ohľade Súd dospel k záveru, že konanie o súdny výkon rozhodnutia považuje za integrálnu súčasť konania, v ktorom sa rozhodovalo o pohľadávke sťažovateľov, a v ktorom sťažovatelia dosiahli právoplatné rozhodnutie o priznaní pohľadávky. Preto podľa neho toto konanie požívalo ochranu článku 6 ods. 1 Dohovoru. Ďalej uviedol, že sťažovatelia získali uvedené rozhodnutie ešte predtým, ako boli do právnej úpravy zavedené ustanovenia upravujúce povinnosť likvidátora vyzvať veriteľov na prihlásenie pohľadávok, pričom neboli prijaté žiadne prechodné ustanovenia upravujúce tento aspekt. Súd preto považoval za otázne, či, kedy a ako mohli sťažovatelia postupovať

v súlade so zmeneným zákonom o štátnom podniku. Pokiaľ by tak však sťažovatelia aj boli urobili, boli by vstúpili do likvidačného konania, ktoré nemalo charakter súdneho konania. Súd preto námietky vlády zamietol.

Pokiaľ ide o podstatu sťažnosti, Súd poukázal na to, že sťažovatelia mali peňažnú pohľadávku priznanú právoplatným rozsudkom voči štátnemu podniku, ktorý je v likvidácii, no podľa všetkého nie je insolventný. V tomto kontexte, uznávajúc, že likvidačné konanie účinne predstavovalo zákonnú prekážku toho, aby si sťažovatelia vymohli svoju pohľadávku iba od momentu, kedy sa táto pohľadávka stala v roku 1999 vykonateľnou, Súd poznamenal, že od roku 1991 likvidačné konanie trvalo skoro dvadsať rokov a ešte stále prebieha. Akokoľvek, likvidačné konanie ako také nepredstavuje konanie s ustálenými procesnými pravidlami, prostriedkami nápravy a súdnym dohľadom alebo inou účasťou súdu. Súdu nebolo predložené žiadne podstatné tvrdenie, ktoré by preukázalo, že by si sťažovatelia mohli uplatniť svoju priznanú pohľadávku alebo akúkoľvek inú doplňujúcu pohľadávku inými prostriedkami obsahujúcimi súdny prvok. Z uvedeného vyplýva, že sťažovatelia nemali žiadnu možnosť na prístup k súdu podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru na vymoženie priznanej pohľadávky. Za osobitných okolností predmetného prípadu Súd nenašiel žiadny vhodný dôvod pre nemožnosť súkromnej strany domôcť sa výkonu súkromnoprávnej pohľadávky priznanej právoplatným rozsudkom proti štátnemu podniku, solventnosť ktorého je nespochybniteľná, či už na základe nevhodnej legislatívy alebo laxného výkladu a aplikácie dotknutými orgánmi. Na základe uvedeného Súd konštatoval, že **došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru**.

Sťažovatelia si uplatnili z titulu majetkovej škody sumu, ktorá im bola priznaná rozsudkom z októbra 1998, t. j. 6 196,61 EUR a úroky z omeškania. Ďalej si uplatnili 10 000 EUR z titulu nemajetkovej ujmy, 233,01 EUR za trovy konania, 99,58 EUR za preddavok na znalecký posudok, 165,96 EUR z titulu náhrady výdavkov a nákladov v konaní pred ústavným súdom a 198,94 EUR za ďalšie náklady a z titulu náhrady výdavkov a nákladov na konanie pred Súdom. Súd priznal sťažovateľom spoločne 10 000 EUR z titulu utrpenej majetkovej škody a nemajetkovej ujmy a 250 EUR za náklady a výdavky. Zvyšok ich nárokov zamietol.

BRUNCKO proti Slovenskej republike rozsudok z 3. novembra 2011

Prípad vznikol na základe sťažnosti č. 33937/06 podanej proti Slovenskej republike 5. augusta 2006, slovenským štátnym občanom, pánom Jánom Brunckom. Skutkové okolnosti prípadu možno zhrnúť nasledovne. Sťažovateľ bol v roku 2004 obvinený z trestného činu prípravy lúpeže a vzatý do väzby. Jeho väzba bola viackrát predĺžená. Okrem toho, prokurátor podal na sťažovateľa a iné osoby ďalšiu obžalobu. Sťažovateľ v roku 2005 požiadal o prepustenie z väzby, tvrdiac, že lehota jeho väzby uplynula. Krajský súd nariadil prepustenie sťažovateľa, avšak najvyšší súd rozhodol, že sťažovateľ zostane vo väzbe. Krajský súd zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby a najvyšší súd zamietol sťažnosť sťažovateľa voči tomuto rozhodnutiu. Sťažovateľ sa v tomto ohľade sťažoval podľa článku 5 ods. 1 Dohovoru, že jeho pozbavenie slobody po 24. januári 2005, kedy uplynula lehota, na ktorú bola jeho väzba predĺžená počas prípravného konania, bolo nezákonné, a že v tejto súvislosti nedosiahol primerané odškodnenie.

Sťažovateľ sa v súvislosti so skutkovými okolnosťami prípadu obrátil aj na ústavný súd prostredníctvom sťažnosti podľa článku 127 ústavy. Ústavný súd vo februári 2006 rozhodol,

že najvyšší súd porušil právo sťažovateľa, zaručené článkom 5 ods. 1 Dohovoru, pretože neexistovalo žiadne rozhodnutie, ktorým by bola väzba sťažovateľa po 24. januári 2005 predĺžená. Ústavný súd nariadil najvyššiemu súdu nahradiť sťažovateľovi trovy konania, avšak zamietol nárok sťažovateľa na primerané finančné zadostučinenie, a to z dôvodu, že zistenie porušenia článku 5 ods. 1 Dohovoru poskytlo podľa neho sťažovateľovi dostatočnú náhradu a rozhodnutie najvyššieho súdu z 24. mája 2005 bolo založené na dlhoročnej praxi súdu (ktorá však nebola v súlade s Dohovorom). Okrem toho poukázal na to, že sťažovateľ bol medzitým prepustený z väzby na slobodu.

Súd rozsudkom z 3. novembra 2011 vyhlásil sťažnosť za prijateľnú.

Pokiaľ ide o prijateľnosť sťažnosti, Súd konštatoval, že ústavný súd síce výslovne uznal porušenie sťažovateľovho práva podľa Dohovoru, ale vzhľadom na nepriznanie žiadneho primeraného finančného zadostučinenia jeho nález nepredstavoval pre sťažovateľa náležitú nápravu, a to berúc do úvahy význam práva na osobnú slobodu a bezpečnosť, ktoré je zaručené v článku 5 ods. 1 Dohovoru a dĺžku sťažovateľovej väzby, ktorú ústavný súd vyhodnotil ako nezákonnú. Za týchto okolností Súd dospel k záveru, že sťažovateľa možno aj naďalej považovať za „obetu“ porušenia práv v zmysle článku 34 Dohovoru.

Pokiaľ ide o podstatu sťažnosti, Súd uviedol, že závery ústavného súdu v tejto veci nemožno považovať za zjavne nesprávnu interpretáciu alebo aplikáciu Dohovoru alebo judikatúry Súdu, ani ich nemožno považovať za zjavne svojvoľné. Preto nie je dôvod na to, aby ich neakceptoval. Za týchto okolností sa Súd stotožnil s právnym názorom ústavného súdu, že sťažovateľova väzba po tom, ako uplynula lehota, na ktorú bola v prípravnom konaní predĺžená, bola nezákonná. Z toho dôvodu konštatoval, že **došlo k porušeniu článku 5 ods. 1 Dohovoru**.

Sťažovateľ si uplatnil 33 193,92 EUR z titulu nemajetkovej ujmy a 452,14 EUR ako náhradu nákladov a výdavkov. Súd mu priznal 15 000 EUR z titulu nemajetkovej ujmy a 452 EUR ako náhradu nákladov a výdavkov. Zvyšok jeho nárokov zamietol.

KORMOŠ proti Slovenskej republike rozsudok z 8. novembra 2011

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 46092/06 podanej proti Slovenskej republike 8. novembra 2006, slovenským štátnym občanom, pánom Attilom Kormošom. Skutkové okolnosti prípadu možno zhrnúť nasledovne. Sťažovateľ bol v roku 2004 obvinený z trestného činu prípravy lúpeže a vzatý do väzby. Jeho väzba bola viackrát predĺžená. Okrem toho, prokurátor podal na sťažovateľa a iné osoby ďalšiu obžalobu. Sťažovateľ v roku 2005 požiadal o prepustenie z väzby, tvrdiac, že lehota jeho väzby uplynula. Krajský súd nariadil prepustenie sťažovateľa, avšak najvyšší súd rozhodol, že sťažovateľ zostane vo väzbe. Krajský súd zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby a najvyšší súd zamietol sťažnosť sťažovateľa voči tomuto rozhodnutiu. Sťažovateľ sa v tomto ohľade sťažoval podľa článku 5 ods. 1 Dohovoru, že jeho pozbavenie slobody po 24. januári 2005, kedy uplynula lehota, na ktorú bola jeho väzba predĺžená počas prípravného konania, bolo nezákonné, a že v tejto súvislosti nezískal primerané odškodnenie. Ďalej sa sťažoval, že ústavný súd v rozpore s článkom 5 ods. 4 Dohovoru nevyvinul náležitú starostlivosť v konaní o jeho sťažnosti z 22. júla 2005. Napokon tvrdil, že v rozpore s článkom 13 Dohovoru nemal k dispozícii účinný prostriedok nápravy vo vzťahu k svojim námietkam podľa článku 5 ods. 1 a 4.

Sťažovateľ sa v súvislosti so skutkovými okolnosťami prípadu obrátil aj na ústavný súd prostredníctvom dvoch sťažností podľa článku 127 ústavy. V konaní o prvej ústavnej sťažnosti ústavný súd rozhodol, že najvyšší súd porušil právo sťažovateľa, zaručené článkom 5 ods. 1 Dohovoru, pretože neexistovalo žiadne rozhodnutie, ktorým by bola väzba sťažovateľa po 24. januári 2005 predĺžená. Ústavný súd zrušil predmetné rozhodnutie najvyššieho súdu a nariadil najvyššiemu súdu nahradiť sťažovateľovi trovy konania. Vo vzťahu k ďalšej sťažnosti ústavný súd rozhodol, že najvyšší súd rozhodnutím z 15. júna 2005 porušil právo sťažovateľa podľa článku 5 ods. 1 Dohovoru. Ústavný súd zrušil predmetné rozhodnutie najvyššieho súdu, priznal sťažovateľovi 100 000 Sk ako primerané finančné zadosťučinenie a prikázal najvyššiemu súdu nahradiť sťažovateľovi trovy konania.

Súd rozsudkom z 8. novembra 2011 vyhlásil námietku podľa článku 5 ods. 1 Dohovoru za prijateľnú a zvyšok sťažnosti za neprijateľný.

Pokiaľ ide o prijateľnosť sťažnosti týkajúcej sa námietky podľa článku 5 ods. 1 Dohovoru, Súd vo svojom rozsudku poukázal na to, že ústavný súd rozhodoval v konaní o prvej ústavnej sťažnosti o primeranom finančnom zadosťučinení pre sťažovateľa a neodkázal ho na využitie žaloby podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, hoci aj pre konanie pred ústavným súdom platí, že sťažovateľ je povinný najskôr vyčerpať iné dostupné prostriedky nápravy. Súd preto námietku vlády v tomto ohľade zamietol. Ďalej uviedol, že sťažovateľa možno považovať za poškodenú osobu, pretože primerané finančné zadosťučinenie priznané ústavným súdom bolo podľa neho vzhľadom na význam práva na osobnú slobodu a dĺžku sťažovateľovej väzby, ktorá nebola pokrytá súdnym rozhodnutím, príliš nízke.

Pokiaľ ide o podstatu sťažnosti, Súd uviedol, že závery ústavného súdu v tejto veci nemožno považovať za zjavne nesprávnu interpretáciu alebo aplikáciu Dohovoru alebo judikatúry Súdu, ani ich nemožno považovať za zjavne svojvoľné. Preto nie je dôvod na to, aby ich neakceptoval. Za týchto okolností sa Súd stotožnil s právnym názorom ústavného súdu, že sťažovateľova väzba po tom, ako uplynula lehota, na ktorú bola v prípravnom konaní predĺžená, bola nezákonná. Z toho dôvodu konštatoval, že **došlo k porušeniu článku 5 ods. 1 Dohovoru.**

Sťažovateľ požadoval 570 000 € z titulu nemajetkovej ujmy a 2 915,80 € z titulu trov konania. Súd mu priznal 12 000 € z titulu nemajetkovej ujmy a 2 000 € z titulu nákladov a výdavkov. Zvyšok jeho nárokov zamietol.

V. C. proti Slovenskej republike

rozsudok z 8. novembra 2011

Prípad vznikol na základe sťažnosti č. 18968/07 podanej proti Slovenskej republike 23. apríla 2007, slovenskou štátnou občiankou, pani V. C., ktorá bola podrobená sterilizácii počas druhého pôrodu cisárskym rezom. Sťažovateľka v tejto súvislosti namietala, že sterilizačný zákrok bol vykonaný bez jej úplného a informovaného súhlasu, a že štátne orgány si nespĺnili povinnosť viesť dôkladné a účinné vyšetrenie okolností zákroku. Ďalej namietala, že rozhodujúcu úlohu pri jej sterilizačnom zákroku zohral jej rómsky pôvod. V tomto ohľade sa odvolávala na článok 3 (zákaz ponižujúceho a neľudského zaobchádzania), článok 8 Dohovoru (právo na súkromie), článok 12 Dohovoru (právo na založenie rodiny),

článok 13 Dohovoru (právo na účinný prostriedok nápravy) a článok 14 Dohovoru (zákaz diskriminácie).

Skutkové okolnosti prípadu možno zhrnúť nasledovne. V auguste 2000 bola sťažovateľka sterilizovaná počas hospitalizácie v Nemocnici s poliklinikou Prešov (ďalej len „nemocnica v Prešove“), ktorá patrí pod správu ministerstva zdravotníctva. Zárok bol vykonaný počas pôrodu sťažovateľkinho druhého dieťaťa, ktorý bol vedený cisárskym rezom. Cisárskym rezom bol vykonaný aj prvý sťažovateľkin pôrod. Sterilizačný zárok bol u sťažovateľky urobený tubálnou ligáciou Pomeroyovou metódou, ktorá pozostáva z prestrihnutia a uzavretia vajcovodov s cieľom zabrániť oplodneniu. Počas tehotenstva sťažovateľka neabsolvovala žiadne pravidelné kontroly. Svojho všeobecného lekára navštívila iba raz. Sťažovateľka bola prijatá na gynekologicko-pôrodnické oddelenie nemocnice v Prešove 23. augusta 2000 krátko pred 8.00 hod. Do nemocnice prišla s pôrodnými bolesťami. Po príchode bolo sťažovateľke prvýkrát oznámené, že bude rodiť cisárskym rezom. Sťažovateľkin pôrod je zaznamenaný v písomnej správe obsahujúcej podrobnosti o priebehu pôrodu v pravidelných intervaloch. Prvý záznam v správe je zo 7.52 hod. Sťažovateľka bola následne vyšetrená na kardiokografie (ďalej len „CTG“), pričom posledný CTG záznam je z 10.35 hod. Ako sa uvádza v správe o priebehu pôrodu, po 10.30 hod., kedy už pôrod postupoval, sťažovateľka požiadala o sterilizáciu. Táto žiadosť je zaznamenaná priamo v protokole o pôrode slovami „pacientka žiada sterilizáciu“. Pod záznamom je kostrbatý podpis sťažovateľky. O 11.30 hod. bola sťažovateľke aplikovaná anestézia po ktorej bol uskutočnený pôrod cisárskym rezom. Vzhľadom na stav reprodukčných orgánov sťažovateľky dvaja operujúci lekári konzultovali s primárom, či by mali uskutočniť hysterektómiu alebo sterilizáciu. Následne vykonali sterilizáciu sťažovateľky. Zárok bol ukončený o 12.10 hod. a sťažovateľka bola prebudená z anestézie o 10 minút neskôr. V pôrodopise sťažovateľky sa objavili slová „pacientka je rómskeho pôvodu“ (časť „Anamnéza“, rubrika „pomery sociálne a pracovné, zvláštnosti v tehotenstve“ na predtlačenom formulári slúžiacom na tento účel).

Sťažovateľka neiniciovala samostatné trestné konanie.

Dňa 9. septembra 2004 sťažovateľka podala na Okresný súd Prešov žalobu na ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Tvrdila, že sterilizačný zárok jej bol vykonaný v rozpore so slovenskou legislatívou a medzinárodnými ľudsko-právnymi štandardmi vrátane článkov 3, 8, 12 a 14 Dohovoru. Sťažovateľka argumentovala, že nebola riadne poučená o samotnom zákroku, jeho následkoch a alternatívnych riešeniach. Žiadala o ospravedlnenie za zárok a o náhradu nemajetkovej ujmy. V priebehu konania okresný súd zabezpečil listinné dôkazy a množstvo výpovedí, tak od sťažovateľky, ako aj od lekárskeho personálu nemocnice v Prešove. Dňa 28. februára 2006 Okresný súd Prešov zamietol žalobu sťažovateľky. Bol toho názoru, že zárok bol vykonaný až po tom, ako lekársky personál dostal od sťažovateľky písomný súhlas. Pripustil, že podpis sťažovateľky v správe o priebehu pôrodu bol získaný krátko pred cisárskym rezom, keď už sťažovateľka bola v „polohe ležmo“. Zárok bol vykonaný zo zdravotných dôvodov. Bol nevyhnutný z dôvodu zlého zdravotného stavu sťažovateľky. Lekársky personál konal v súlade so zákonom. Skutočnosť, že sterilizácia nebola vopred schválená sterilizačnou komisiou predstavovala iba nesplnenie formálnych požiadaviek, ale nemohla zasiahnuť do osobnej integrity sťažovateľky, chránenej ustanoveniami § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Nedošlo ani k porušeniu Dohovoru. Napokon okresný súd uviedol, že sťažovateľkina situácia nie je nezvratná, nakoľko existuje možnosť fertilizácie *in vitro*. Dňa 12. marca 2006 sa sťažovateľka odvolala. Dňa 25. októbra 2006 Krajský súd v Prešove potvrdil prvostupňový rozsudok. Dospel k záveru, že sterilizácia u sťažovateľky bola vykonaná v súlade s platnou právnou úpravou, a že bola nevyhnutná z

dôvodu zdravotného stavu sťažovateľky. Odvolací súd sa opieral o výpovede zainteresovaných lekárov a mal za to, že sťažovateľke hrozila ruptúra maternice. Sťažovateľka požiadala o to, aby bola sterilizovaná po tom, čo bola náležite poučená o svojom zdravotnom stave. Zárok spĺňal podmienky príslušných ustanovení sterilizačnej vyhlášky z roku 1972. Rozhodnutie o tom, či sterilizácia je alebo nie je nevyhnutná spočíva v takýchto prípadoch na vedúcom lekárovi oddelenia. Predchádzajúce schválenie sterilizačnou komisiou sa vyžaduje iba vtedy, ak je sterilizácia vykonávaná na zdravých pohlavných orgánoch. To však nebol prípad sťažovateľky.

Dňa 17. januára 2007 sťažovateľka podala sťažnosť na ústavný súd. S poukazom na svoju sterilizáciu a na závery všeobecných súdov vo vyššie uvedenom občianskoprávnom konaní namietala, že bola subjektom sterilizácie v nemocnici v Prešove bez jej informovaného súhlasu, a že v dôsledku postupu a rozhodnutia Krajského súdu v Prešove jej bolo upreté získať odškodnenie. Namietala, že tento preto porušil jej ústavné práva a slobody zakazujúce diskrimináciu, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, jej právo na ochranu pred neoprávnenými zásahmi do súkromného a rodinného života a právo na ochranu rodiny, ako aj jej práva podľa článkov 3, 8, 12 a 14 Dohovoru a článok 5 Dohovoru o ľudských právach a biomedicíne. Sťažovateľka požiadala ústavný súd o zrušenie rozsudku krajského súdu. Dňa 14. februára 2008 ústavný súd odmietol sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú.

Súd rozhodnutím o prijateľnosti sťažnosti zo 16. júna 2009 vyhlásil jednotlivé námietky vznesené sťažovateľkou za prijateľné. Následne 8. novembra 2011 vyhlásil vo veci rozsudok, v ktorom jednomyselne rozhodol o porušení článku 3 Dohovoru v jeho hmotnej časti a o porušení článku 8 Dohovoru. Na druhej strane však konštatoval, že nedošlo k porušeniu článku 3 Dohovoru v jeho procesnej časti, ani k porušeniu článku 13 Dohovoru. Napokon jednomyselne rozhodol, že nie je nevyhnutné samostatne posudzovať sťažnosť podľa článku 12 Dohovoru a ďalej rozhodol šiestimi hlasmi ku jednému, že nie je nevyhnutné samostatne posudzovať sťažnosť podľa článku 14 Dohovoru.

Pokiaľ ide o podstatu sťažnosti v časti namietaného porušenia článku 3 Dohovoru v jeho hmotnej časti, Súd poznamenal, že sterilizácia bola vážnym zásahom do reprodukčného zdravia sťažovateľky, ktorý vyžaduje informovaný súhlas. Z predložených dokumentov podľa Súdu vyplynulo, že sťažovateľka zjavne nebola plne informovaná o svojom zdravotnom stave, navrhovanej sterilizácii a jej alternatívach. Súd v tomto ohľade dospel k záveru, že spôsob, akým konal lekárske personál bol paternalistický, pretože sťažovateľka nemala prakticky inú možnosť, ako súhlasiť so zákrokom bez toho, aby mala čas na rozmýšľanie o jeho dopade alebo na prediskutovanie so svojím manželom. Aj keď poukázal na to, že neexistuje dôkaz o tom, že by bolo úmyslom lekárskeho personálu zlé zaobchádzanie so sťažovateľkou, zdôraznil, že lekárske personál konal s veľkou neúctou k jej právu na autonómiu a rozhodovaniu sa v postavení pacienta. Z toho dôvodu Súd konštatoval, že v dôsledku výkonu sterilizácie u sťažovateľky **došlo k porušeniu článku 3 Dohovoru v jeho hmotnej časti**. Pokiaľ ide o namietané porušenie článku 8 Dohovoru Súd dospel k záveru, že Slovensko nesplnilo svoj pozitívny záväzok podľa článku 8 Dohovoru na rešpektovanie súkromného a rodinného života. V tejto súvislosti poznamenal, že Komisár Rady Európy pre ľudské práva, ako aj Európska komisia proti rasizmu a intolerancii vo všeobecnosti identifikovali vážne nedostatky v právnej úprave a v praxi týkajúcej sa výkonu sterilizácií na Slovensku a uviedli, že rómske etnikum, vážne znevýhodnené vo viacerých oblastiach života, mohlo byť týmito nedostatkami s najväčšou pravdepodobnosťou dotknuté. Rovnako, znalci ustanovení slovenskou vládou, vo svojom posudku z mája 2003 identifikovali nedostatky pri

poskytovaní zdravotnej starostlivosti a pri uplatňovaní sterilizačnej vyhlášky a pripravili osobitné odporúčania zamerané na výučbu lekárskeho personálu vo vzťahu k Rómom. Čo sa týka sťažovateľky, Súd predovšetkým skonštatoval, že samotné odvolanie sa na etnický pôvod sťažovateľky v jej zdravotnej dokumentácii bez uvedenia bližších informácií indikovalo určitý prístup zdravotného personálu, pokiaľ ide o spôsob týkajúci sa starostlivosti o zdravie sťažovateľky ako Rómky. Nová právna úprava, zákon o poskytovaní zdravotnej starostlivosti z roku 2004, bola prijatá za účelom odstránenia týchto nedostatkov, aby podmienky sterilizácie boli podrobne vysvetlené (t.j. na základe písomnej žiadosti a súhlasu, ako aj predchádzajúcej informácie o alternatívnych metódach antikoncepcie, plánovaného rodičovstva a zdravotných následkov), pričom tento zákrok sa môže uskutočniť len do 30 dní od udelenia súhlasu. Takýto vývoj, hoci bol vítaný, nemal vplyv na sťažovateľku, pretože k nemu došlo až po jej sterilizácii. Z toho dôvodu Súd konštatoval, že **došlo aj k porušeniu článku 8 Dohovoru** spočívajúcom v absencii právnych záruk s osobitným ohľadom na jej reprodukčné zdravie ako Rómky. Pokiaľ ide o článok 14 Dohovoru zakazujúci diskrimináciu Súd konštatoval, šiestimi hlasmi ku jednému, že **nebolo potrebné samostatne skúmať námietku sťažovateľky podľa článku 14**. V tejto súvislosti odkázal na svoje závery týkajúce sa porušenia článku 8 Dohovoru. Zároveň uviedol, že dostupná informácia dostatočne nepreukazovala, že lekári postupovali pri výkone sťažovateľkinej sterilizácie v zlej viere, že ich správanie bolo úmyselne rasovo motivované alebo že sterilizácia v skutočnosti bola súčasťou všeobecnejšej organizovanej politiky. Z analogických dôvodov Súd dospel k záveru **o neporušení článku 3 Dohovoru v jeho procesnej časti** a odlíšil predmetný prípad od tých, v ktorých vyžadoval, aby vnútroštátne orgány začali trestné konanie zo svojej vlastnej iniciatívy po tom, ako sa dozvedeli o prípade. V tomto ohľade ďalej uviedol, že sťažovateľka mala možnosť namietať postup lekárskeho personálu prostredníctvom občianskoprávneho konania a konania pred ústavným súdom. Poznamenal zároveň, že sťažovateľka sa neobrátila na orgány činné v trestnom konaní napriek tomu, že túto možnosť mala. Podľa Súdu **nedošlo ani k porušeniu článku 13 Dohovoru** zaručujúceho právo na účinný prostriedok nápravy, nakoľko sťažovateľka mala možnosť za účelom preskúmania svojho prípadu obrátiť sa na občianskoprávne súdy na dvoch stupňoch konania a následne na ústavný súd. Okrem toho mohla, ale neiniciovala trestné konanie. Podľa Súdu článok 13 Dohovoru nemôže byť interpretovaný spôsobom, že vyžaduje všeobecný prostriedok nápravy vo vzťahu k vnútroštátnej právnej úprave v takom rozsahu, v akom to tvrdila sťažovateľka, že jej sterilizácia a následné zamietnutie mali pôvod v nedostatku primeraných záruk vo vnútroštátnej právnej úprave.

Sťažovateľka požadovala 50 000 EUR z titulu nemajetkovej ujmy a 38 930,43 EUR ako náhradu nákladov a výdavkov. Súd priznal sťažovateľke 31 000 EUR z titulu nemajetkovej ujmy a 12 000 EUR ako náhradu nákladov a výdavkov. Zvyšok jej nárokov zamietol.

KOVÁČIK proti Slovenskej republike rozsudok z 29. novembra 2011

Prípad vznikol na základe sťažnosti č. 50903/06 podanej proti Slovenskej republike 13. decembra 2006 slovenským štátnym občanom, pánom Petrom Kováčikom. Skutkové okolnosti prípadu možno zhrnúť nasledovne. Sťažovateľ bol v roku 2004 obvinený z trestného činu prípravy lúpeže a vzatý do väzby. Jeho väzba bola viackrát predĺžená. Okrem toho, prokurátor podal na sťažovateľa a iné osoby ďalšiu obžalobu. Sťažovateľ v roku 2005 požiadal o prepustenie z väzby, tvrdiac, že lehota jeho väzby uplynula. Krajský súd nariadil

prepustenie sťažovateľa, avšak najvyšší súd rozhodol, že sťažovateľ zostane vo väzbe. Krajský súd zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby a najvyšší súd zamietol sťažnosť sťažovateľa voči tomuto rozhodnutiu. Sťažovateľ sa v tomto ohľade sťažoval podľa článku 5 ods. 1 Dohovoru, že jeho pozbavenie slobody po 24. januári 2005, kedy uplynula lehota, na ktorú bola jeho väzba predĺžená počas prípravného konania, bolo nezákonné, a že v tejto súvislosti nedosiahol primerané odškodnenie. Ďalej sa sťažoval, že ústavný súd v rozpore s článkom 5 ods. 4 Dohovoru nevyvinul náležitú starostlivosť v konaní o jeho sťažnosti z 25. júla 2005. Napokon tvrdil, že v rozpore s článkom 13 Dohovoru nemal k dispozícii účinný prostriedok nápravy vo vzťahu k svojim námietkam podľa článku 5 ods. 1 a 4.

Sťažovateľ sa v súvislosti so skutkovými okolnosťami prípadu obrátil aj na ústavný súd prostredníctvom sťažnosti podľa článku 127 ústavy. Ústavný súd v júni 2006 rozhodol, že najvyšší súd porušil právo sťažovateľa zaručené článkom 5 ods. 1 Dohovoru, pretože neexistovalo žiadne rozhodnutie, ktorým by bola väzba sťažovateľa po 24. januári 2005 predĺžená. Ústavný súd nariadil najvyššiemu súdu nahradiť sťažovateľovi trovy konania, avšak zamietol nárok sťažovateľa na primerané finančné zadost'učinenie, a to z dôvodu, že zistenie porušenia článku 5 ods. 1 Dohovoru poskytlo podľa neho sťažovateľovi dostatočnú náhradu a rozhodnutie najvyššieho súdu bolo založené na dlhoročnej praxi súdu (ktorá však nebola v súlade s Dohovorom). Okrem toho poukázal na to, že sťažovateľ bol medzitým prepustený z väzby na slobodu.

Súd rozsudkom z 29. novembra 2011 vyhlásil námietku podľa článku 5 ods. 1 Dohovoru za prijateľnú a zvyšok sťažnosti za neprijateľný.

Pokiaľ ide o prijateľnosť námietky týkajúcej sa údajnej nezákonnosti väzby, Súd konštatoval, že ústavný súd síce výslovne uznal porušenie sťažovateľovho práva podľa Dohovoru, ale vzhľadom na nepriznanie žiadneho primeraného finančného zadost'učinenia jeho nález nepredstavoval pre sťažovateľa náležitú nápravu, a to berúc do úvahy význam práva na osobnú slobodu a bezpečnosť, ktoré je zaručené v článku 5 ods. 1 Dohovoru a dĺžku sťažovateľovej väzby, ktorú ústavný súd vyhodnotil ako nezákonnú. Za týchto okolností sťažovateľ podľa názoru Súdu môže aj naďalej tvrdiť, že je „obeťou“ porušenia práv v zmysle článku 34 Dohovoru.

Pokiaľ ide o podstatu sťažnosti Súd uviedol, že závery ústavného súdu v tejto veci nemožno považovať za zjavne nesprávnu interpretáciu alebo aplikáciu Dohovoru alebo judikatúry Súdu, ani ich nemožno považovať za zjavne svojvoľné. Preto nie je dôvod na to, aby ich neakceptoval. Za týchto okolností sa Súd stotožnil s právnym názorom ústavného súdu, že sťažovateľova väzba po tom, ako uplynula lehota, na ktorú bola v prípravnom konaní predĺžená, bola nezákonná. Z toho dôvodu konštatoval, že **došlo k porušeniu článku 5 ods. 1 Dohovoru.**

Vzhľadom na to, že sťažovateľ si uplatnil svoje nároky na priznanie spravodlivého zadost'učinenia oneskorene, Súd mu nepriznal žiadne spravodlivé zadost'učinenie.

POPIVČÁK proti Slovenskej republike

rozsudok zo 6. decembra 2011

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 13665/07 podanej proti Slovenskej republike slovenským štátnym občanom, 9. marca 2007, pánom Petrom Popivčákom. Sťažovateľ podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru a podľa článku 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru namietal, že mu bola odňatá možnosť domáhať sa odškodnenia od svojej právnej zástupkyne vo vzťahu k právnemu pochybeniu, ktorého sa dopustila, a že v dôsledku nedostatočnej právnej pomoci v konaní mu bolo zabránené v pokojnom užívaní jeho majetku.

Skutkové okolnosti prípadu možno zhrnúť nasledovne. Sťažovateľ dostal od štátu dotáciu na vytvorenie pracovných miest, ktorá mu bola vyplatená za podmienok určených v zmluve s Okresným úradom práce. Daňový úrad Košice I však zistil, že sťažovateľ porušil vyššie uvedenú zmluvu a rozhodnutím bola sťažovateľovi uložená povinnosť vrátiť časť dotácie a zaplatiť penále. Sťažovateľ si najal advokátku, ktorá proti rozhodnutiu podala správnu žalobu a zároveň požiadala Ústredné daňové riaditeľstvo o mimoriadne preskúmanie napadnutého rozhodnutia mimo odvolacieho konania. Krajský súd v Košiciach zastavil konanie o sťažovateľovej správnej žalobe, pretože dospel k záveru o neprípustnosti žaloby z dôvodu, že sťažovateľ nesplnil zákonnú požiadavku vyčerpania riadnych prostriedkov nápravy, keďže proti rozhodnutiu nepodal odvolanie. Sťažovateľ podal občianskoprávnu žalobu na Okresný súd Košice I proti svojej právnej zástupkyňi. Tvrdil, že právna zástupkyňa porušila svoju povinnosť poskytnutia právnej pomoci tým, že nevyužila všetky opravné prostriedky, konkrétne správne odvolanie proti rozhodnutiam z 28. novembra 1996 a 30. septembra 1998 a prípadne následnú správnu žalobu. Podľa sťažovateľa v rozsudku z 20. februára 1997 v nesúvisiacom ale obdobnom prípade najvyšší súd rozhodol v prospech žalobcu a zrušil napadnuté rozhodnutie daňových orgánov. Sťažovateľ sa domáhal uloženia príkazu na vyplatenie 540 000 Sk z titulu náhrady škody. Táto suma predstavovala celkovú sumu, ktorú mal vrátiť daňovým orgánom. V priebehu konania sťažovateľ znížil svoj nárok o 200 000 Sk. Okresný súd Košice I žalobu zamietol. Dospel k záveru, že právna zástupkyňa skutočne porušila svoje profesionálne povinnosti v tom, že nevyužila všetky dostupné prostriedky nápravy na ochranu záujmov sťažovateľa. Akokoľvek, nepodarilo sa preukázať príčinnú súvislosť medzi týmto porušením a škodou sťažovateľa, vzhľadom na to, že nebolo známe, ako by vec skončila v merite, ak by boli vyčerpané všetky vnútroštátne prostriedky nápravy. Na rozhodovanie o správnom odvolaní proti rozhodnutiu z 28. novembra 1996 bolo príslušné Ústredné daňové riaditeľstvo. Na rozhodovanie o správnej žalobe z 30. septembra 1998 bol príslušný správny senát najvyššieho súdu. Odvolávajúc sa na § 135 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku okresný súd konštatoval, všeobecné súdy nedisponovali právomocou nahrádzať tieto orgány a prejudikovať za ne výsledok konania. Dňa 28. júna 2005 krajský súd po podaní odvolania sťažovateľom rozsudok potvrdil. Krajský súd konštatoval, že všeobecné súdy nemali právomoc preskúmať hmotnoprávnu stránku správnych rozhodnutí. Mal za to, že všeobecné súdy podobne nemohli nahrádzať správne orgány a súdy pri rozhodovaní o merite vecí spadajúcich do ich právomoci. Krajský súd odoprel sťažovateľovi možnosť podať dovolanie z dôvodu, že nevznikala žiadna otázka zásadného právneho významu, a že predmet sporu spadal do ustálenej judikatúry – hoci sa na ňu podrobne neodkazovalo. Námietskou týkajúcou sa porušenia článku 6 ods. 1 Dohovoru sa zaoberal aj ústavný súd na základe sťažnosti podľa článku 127 ústavy. Sťažovateľ konkrétne tvrdil, že zamietnutie jeho žaloby na náhradu škody porušilo jeho právo na prístup k súdu. V máji 2006 ústavný súd sťažnosť odmietol. Ústavný súd bol toho názoru, že výsledok konania o sťažovateľovej žalobe na náhradu škody závisel od právnej otázky, ktorej preskúmanie spadalo do pôsobnosti všeobecných súdov. Podľa ústavného súdu krajský súd

vyčerpávajúco, relevantne a dostatočne odôvodnil svoje uznesenie. Ústavný súd v ich rozhodnutiach nezistil žiaden náznak svojvoľnosti alebo nesprávnosti. Sťažovateľ požiadal generálnu prokuratúru, aby v rámci výkonu právomoci napadla rozsudok z 28. júna mimoriadnym dovolaním z rovnakých dôvodov ako boli uvedené v sťažovateľovej ústavnej sťažnosti. V liste z 2. októbra 2006 prokuratúra informovala sťažovateľa, že sa plne stotožňuje s odôvodnením vnútroštátnych súdov a následne bola jeho žiadosť odmietnutá.

Súd rozsudkom zo 6. decembra 2011 vyhlásil námietku podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru za prijateľnú a zvyšok sťažnosti za neprijateľný.

Pokiaľ ide o prijateľnosť sťažnosti v časti namietaného porušenia článku 6 ods. 1 Dohovoru Súd poznamenal, že sťažnosť nie je zjavne nepodložená v zmysle článku 35 ods. 3 Dohovoru. Ďalej poznamenal, že nie je neprijateľná ani z iných dôvodov. Preto ju vyhlásil za prijateľnú.

Pokiaľ ide o podstatu sťažnosti Súd v prvom rade uviedol, že predmetný prípad vznikol v kontexte náhrady škody súkromnoprávnej povahy na pozadí podnikateľských aktivít sťažovateľa. Zdá sa, že problémom sťažnosti podľa článku 6 je konkrétne rozhodnutie vnútroštátnych súdov o sťažovateľovom nároku na náhradu škody. Sťažovateľov nárok na náhradu škody bol posudzovaný na dvoch stupňoch riadneho konania, pričom rozhodnutia boli napokon preskúmané ústavným súdom. Tento skonštatoval, že vnútroštátne súdy odôvodnili svoje rozhodnutia vyčerpávajúco, relevantne a dostatočne, a že nezistil žiaden náznak svojvoľnosti alebo nezrovnalosti v ich rozhodnutiach. Závery vnútroštátnych súdov následne zdieľala aj prokuratúra. Súd poznamenal, že vnútroštátne súdy sa odvolali najmä na ustanovenia § 135 Občianskeho súdneho poriadku a ako súdy s všeobecnou právomocou, neboli v pozícii, aby nahradili správne orgány, vopred prezumovali výsledok konania pred nimi a preskúmavali podstatné prvky ich rozhodnutí. Sťažovateľ bol teda neúspešný pri stanovovaní skutočnej výšky škody, čo bolo podstatným prvkom jeho nároku. Súd mal za to, že tieto dôvody neboli zjavne svojvoľné, protizákonné alebo inak nesprávne. Navyše sťažovateľ bol zastúpený právnym zástupcom počas celého konania, súdy uskutočnili pojednávania a sťažovateľovi bola poskytnutá plná možnosť predniesť svoje argumenty, namietať podania žalovanej a predložiť akékoľvek dôkazy, ktoré považoval za relevantné pre výsledok konania. Podľa Súdu bolo významné, že sťažovateľ bol s pomocou žalovanej v konaní týkajúcom sa dotácie vo veľkej miere úspešný v tom, že mu bola znížená suma, ktorú mal zaplatiť, zo 430 000 Sk na 180 000 Sk a suma penále z 860 000 Sk na 160 000 Sk. Jeho následný nárok voči právnej zástupkyňi bol preskúmaný súdmi, pričom článok 6 ani iné ustanovenie Dohovoru nemôžu byť vykladané tak, že zaručuje právo na úspešný výsledok súkromnej žaloby v spore. Súd nenašiel žiaden prvok, ktorý by podporoval záver, že právo sťažovateľa na prístup k súdu, alebo akékoľvek iné právo podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru nebolo rešpektované. Z toho dôvodu Súd piatimi hlasmi proti dvom dospel k záveru, že v predmetnom prípade **nedošlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru.**

ŽÚBOR proti Slovenskej republike rozsudok zo 6. decembra 2011

Prípad vznikol na základe sťažnosti č. 7711/06 podanej proti Slovenskej republike 14. februára 2006, slovenským štátnym občanom, pánom Róbertom Žúborom. Skutkové okolnosti prípadu možno zhrnúť nasledovne. Sťažovateľ bol v roku 2004 obvinený z trestného činu prípravy lúpeže a vzatý do väzby. Jeho väzba bola viackrát predĺžená. Okrem

toho, prokurátor podal na sťažovateľa a iné osoby ďalšiu obžalobu. Sťažovateľ v roku 2005 požiadal o prepustenie z väzby, tvrdiac, že lehota jeho väzby uplynula. Krajský súd nariadil prepustenie sťažovateľa, avšak najvyšší súd rozhodol, že sťažovateľ zostane vo väzbe. Krajský súd zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby a najvyšší súd zamietol sťažnosť sťažovateľa voči tomuto rozhodnutiu. Sťažovateľ sa v tomto ohľade sťažoval podľa článku 5 ods. 1 Dohovoru, že jeho pozbavenie slobody po 24. januári 2005, kedy uplynula lehota, na ktorú bola jeho väzba predĺžená počas prípravného konania, bolo nezákonné, a že v tejto súvislosti sa nemohol domôcť primeranej nápravy. Ďalej namietal, že ústavný súd v rozpore s článkom 5 ods. 4 Dohovoru nevyvinul náležitú starostlivosť v konaní o jeho sťažnosti z 27. júla 2005. Napokon tvrdil, že vo vzťahu k svojim námietkam podľa článku 5 ods. 1 a 4 nemal k dispozícii účinný prostriedok nápravy, ktorý mu zaručuje článok 13 Dohovoru.

Sťažovateľ sa v súvislosti so skutkovými okolnosťami prípadu obrátil aj na ústavný súd prostredníctvom sťažnosti podľa článku 127 ústavy. Ústavný súd v marci 2007 rozhodol, že najvyšší súd porušil právo sťažovateľa, zaručené článkom 5 ods. 1 Dohovoru, pretože neexistovalo žiadne rozhodnutie, ktorým by bola väzba sťažovateľa po 24. januári 2005 predĺžená. Ústavný súd nariadil najvyššiemu súdu nahradiť sťažovateľovi trovy konania, avšak zamietol nárok sťažovateľa na primerané finančné zadosťučinenie, a to z dôvodu, že zistenie porušenia článku 5 ods. 1 Dohovoru poskytlo podľa neho sťažovateľovi dostatočnú náhradu a rozhodnutie najvyššieho súdu bolo založené na dlhoročnej praxi súdu (ktorá však nebola v súlade s Dohovorom). Okrem toho vzal do úvahy, že sťažovateľ bol medzitým v inom konaní prepustený z väzby na slobodu.

Súd rozsudkom zo 6. decembra 2011 vyhlásil väčšinou hlasov za prijateľnú námietku podľa článku 5 ods. 1 Dohovoru, týkajúcu sa zákonnosti sťažovateľovej väzby a námietky podľa článkov 5 ods. 4 a 13 Dohovoru v súvislosti s absenciou urýchleného preskúmania sťažovateľovej sťažnosti z 27. júla 2005 ústavným súdom. Zvyšok sťažnosti Súd vyhlásil za neprijateľný.

Pokiaľ ide o prijateľnosť sťažnosti týkajúcej sa námietky podľa článku 5 ods. 1 Dohovoru, Súd konštatoval, že ústavný súd síce výslovne uznal porušenie sťažovateľovho práva podľa Dohovoru, ale vzhľadom na nepriznanie žiadneho primeraného finančného zadosťučinenia jeho nález nepredstavoval pre sťažovateľa náležitú nápravu, a to berúc do úvahy význam práva na osobnú slobodu a bezpečnosť, ktoré je zaručené v článku 5 ods. 1 Dohovoru a dĺžku sťažovateľovej väzby, ktorú ústavný súd vyhodnotil ako nezákonnú. Za týchto okolností Súd dospel k záveru, že sťažovateľa možno aj naďalej považovať za „obet“ porušenia práv v zmysle článku 34 Dohovoru. Rovnako súd vyhlásil za prijateľnú aj námietku sťažovateľa podľa článku 5 ods. 4 Dohovoru týkajúcu sa rozhodovania ústavného súdu, keď s poukazom na svoje závery obsiahnuté v judikatúre k tomuto článku uviedol, že záruky obsiahnuté v článku 5 ods. 4 Dohovoru sa v Slovenskej republike vzťahujú aj na konanie pred ústavným súdom. Preto toto konanie podľa jeho názoru musí spĺňať požiadavky článku 5 ods. 4 Dohovoru, osobitne požiadavku „rýchlosti rozhodovania“.

Pokiaľ ide o podstatu sťažnosti na namietané porušenie článku 5 ods. 1 Dohovoru Súd uviedol, že závery ústavného súdu v tejto veci nemožno považovať za zjavne nesprávnu interpretáciu alebo aplikáciu Dohovoru alebo judikatúry Súdu, ani ich nemožno považovať za zjavne svojvoľné. Preto nie je dôvod na to, aby ich neakceptoval. Za týchto okolností sa Súd stotožnil s právnym názorom ústavného súdu, že sťažovateľova väzba po tom, ako uplynula lehota, na ktorú bola v prípravnom konaní predĺžená, bola nezákonná. Z toho dôvodu

konštatoval, že **došlo k porušeniu článku 5 ods. 1 Dohovoru**. Pokiaľ ide o podstatu sťažnosti na namietané porušenie článku 5 ods. 4 Dohovoru Súd poznamenal, že relevantným obdobím na účely posudzovania tejto požiadavky je obdobie od 27. júla 2005, kedy sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť do 31. marca 2006, kedy bol prepustený z väzby na slobodu, teda viac ako 8 mesiacov. Súd dospel k záveru, že takéto dlhé obdobie nespĺňalo požiadavku rýchlosti, a preto **došlo k porušeniu článku 5 ods. 4 Dohovoru**. Námietku sťažovateľa týkajúcu sa údajnej neexistencie účinného prostriedku nápravy v tomto smere Súd nepovažoval za potrebné samostatne skúmať.

Vzhľadom na to, že sťažovateľ si uplatnil svoje nároky na priznanie spravodlivého zadosťučinenia oneskorene, Súd mu nepriznal žiadne spravodlivé zadosťučinenie.

LADUNA proti Slovenskej republike rozsudok z 13. decembra 2011

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 31827/02 podanej proti Slovenskej republike 10. augusta 2002 slovenským štátnym občanom, pánom Petrom Ladunom. Sťažovateľ, ktorý si v súčasnosti odpykáva doživotný trest odňatia slobody vo väznici v Leopoldove, žaloval Slovenskú republiku pre porušenie viacerých práv zaručených Dohovorom. Konkrétne podľa článku 3 Dohovoru namietal, že s ním bolo neľudsky zaobchádzané v súvislosti s jeho vzatím a držaním vo väzbe a podľa článku 5 Dohovoru namietal nezákonnosť väzby a porušenie ďalších práv v súvislosti s jeho vzatím a držaním vo väzbe. Okrem toho podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru namietal nespravodlivosť trestného konania a porušenie procesných záruk v trestnom konaní, ako aj nespravodlivosť občianskoprávných konaní, ktoré inicioval a porušenie prezumpcie nevinoty. Napokon podľa článku 8 Dohovoru v spojení s článkom 14 Dohovoru namietal porušenie práva na rešpektovanie súkromného života vykonanou domovou prehliadkou a podmienkami vo väznici, zdôrazňujúc, že počas trvania väzby boli jeho práva obmedzená v širšej miere ako práva odsúdených, vykonávajúcich trest odňatia slobody. Ďalej podľa článku 1 Protokolu č. 1 namietal porušenie majetkových práv obmedzeniami týkajúcimi sa dispozície s peniazmi vo väznici, ako aj neexistenciu účinného prostriedku nápravy podľa článku 13 Dohovoru vo vzťahu k namietaným porušeniam.

Súd rozhodnutím z 20. októbra 2010 vyhlásil za prijateľné námietky sťažovateľa podľa článkov 8 a 14 Dohovoru, týkajúce sa odlišného zaobchádzania s ním vo väznici, námietku podľa článku 1 Protokolu č. 1, týkajúcu sa používania peňazí vo väznici a námietku podľa článku 13 Dohovoru, týkajúcu sa účinného prostriedku nápravy v tejto súvislosti. Zvyšné námietky sťažovateľa vyhlásil za neprijateľné buď z dôvodu zjavnej nepodloženosti alebo pre nevyčerpanie vnútroštátnych prostriedkov nápravy. Následne Súd rozsudkom z 13. decembra 2011 rozhodol o podstate námietok prijatých na ďalšie konanie.

Pokiaľ ide o podstatu namietaného porušenia článku 8 Dohovoru posudzovaného v spojení s článkom 14 Dohovoru, konkrétne námietku sťažovateľa, že počas väzby v rokoch 2001 až 2006 mal menej práv ako osoby vo výkone trestu odňatia slobody, a to osobitne pokiaľ ide o možnosť návštev a pozeranie televízie, Súd poznamenal, že sťažovateľ mal v zmysle príslušnej právnej úpravy právo prijímať návštevy raz za mesiac v trvaní 30 minút, a to bez priameho kontaktu, kým odsúdení mali právo na návštevy v trvaní minimálne dvoch hodín v závislosti od ich zaradenia, v niektorých prípadoch aj na kontaktné návštevy zo strany blízkych. Súd v tomto ohľade nepovažoval za primerané, aby osoby vo väzbe, na ktoré sa navyše vzťahuje prezumpcia nevinoty, boli v takejto miere obmedzené v porovnaní s osobami

vo výkone trestu odňatia slobody. V tomto ohľade tiež podotkol, že právna úprava prijatá v roku 2006 tieto obmedzenia zmiernila. Pokiaľ ide o námietku týkajúcu sa prístupu k televíznemu vysielaniu, Súd konštatoval, že nenachádza žiaden objektívny dôvod na to, že sťažovateľ vo väzbe na rozdiel od odsúdených vo výkone trestu odňatia slobody nemal prístup k televíznemu vysielaniu. V tomto ohľade Súd pripísal význam skutočnosti, že možnosť sledovať televízne vysielanie sa považovala za časť kultúrnych a vzdelávacích aktivít organizovaných pre odsúdených, zatiaľ čo osobám vo väzbe takéto aktivity podľa zákona účinného v relevantnom čase umožnené neboli, čo v konečnom dôsledku Slovenskej republiky vytkol aj Európsky výbor pre zabránenie mučeniu vo svojich správach o návštevách, ktoré sa uskutočnili v rokoch 1995, 2000 a 2005. Súd preto dospel k záveru, že **došlo k porušeniu článku 14 Dohovoru v spojení s článkom 8**. Pokiaľ ide o námietku týkajúcu sa porušenia majetkových práv podľa článku 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru spočívajúcu v tom, že sťažovateľ mohol použiť peniaze, ktoré mu posielali príbuzní na nákupy iba za predpokladu, že časť z nich odviezol na zaplatenie dlhov voči štátu, Súd uviedol, že takáto zákonná úprava síce obmedzila sťažovateľovu dispozíciu s peniazmi, avšak nezbavila ho možnosti uskutočňovať nákupy vo väzenskom obchode. Z predložených dokumentov nevyplývalo, že by sťažovateľovi nebolo umožnené použiť svoje peniaze na tento účel bez ohľadu na to, či uhradil alebo neuhradil časť svojho dlhu, nakoľko ak by aj nepoužil ekvivalent sumy na úhradu svojho dlhu, mohol by použiť svoje peniaze na nákup liekov, nevyhnutných hygienických potrieb a potrieb nevyhnutných na vedenie korešpondencie alebo na platenie daní a poplatkov. So zreteľom na uvedené Súd dospel k záveru, že v danom prípade namietaný zásah do sťažovateľových práv, ktorý sa opieral o § 12a zákona o výkone väzby z roku 2003 v prípade väzby a po sťažovateľovom odsúdení o § 28 zákona o výkone trestu odňatia slobody z roku 2005, nebol neprimeraný sledovanému zákonnému cieľu, a teda konštatoval, že v predmetnom prípade **nedošlo k porušeniu článku 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru**. Ďalej Súd konštatoval, že článok 13 Dohovoru nevyžaduje prostriedok nápravy, ktorým by bolo možné napadnúť právnu úpravu a keďže obmedzenia sťažovateľa v tomto prípade vyplývali zo zákonných ustanovení, dospel k záveru, že **nedošlo ani k porušeniu článku 13 Dohovoru**.

Sťažovateľ si uplatnil 50 000 EUR z titulu nemajetkovej ujmy a 5 320 EUR z titulu nákladov a výdavkov. Súd mu priznal 9 000 EUR z titulu nemajetkovej ujmy a 600 EUR z titulu nákladov a výdavkov, zvyšok jeho nárokov zamietol.